

De ce sunt unele femei singure la 30? Pentru că își permit

Radu F. CONSTANTINESCU

Recent, o cititoare a jurnalului „Banatul”, ne-a trimis la redacție materialul de mai jos semnat de Radu F. Constantinescu. Citiți-l cu atenție, și veți vedea că el interesează în egală măsură și bărbații.

R- N-avem timp de anestezie, facem operația pe viu. Sunt două motive care împing unele femei într-o relație până la celebrul termen limită de 30. Primul este biologia. Știi întrebarea aceea „Ce-i îmbătrânește, prima dată, unui bărbat?” Răspunsul e: Soția.

Unele femei (și nu, n-am spus unele pentru că ar fi o minoritate) consideră că mamele lor au dreptate. După 30 nu te mai ia nimeni. Așa că se fac luntre și punte să găsească varianta cea mai bună până la vârsta cea rea. Desigur, varianta cea mai bună este adesea mai puțin decât au sperat. Cu riscul de a pierde sute de cititoare într-o oră, voi spune foarte direct ce gândesc: Dacă te-ai așezat „la casa ta” cu „cel mai bun

dintre cei insuficient de buni, chiar dacă e mai puțin decât ai sperat, e mai mult decât ce meriți! Poate că el chiar te-a ales pentru că te iubește și nu înțelege, de ce ești nemulțumită de o mare parte din tot ce face. Nu știe ce să schimbe la el, ca să-i fie, prințesei, bine. Când alteța sa n-ar vrea să-l schimbe pe ici pe colo, ci direct cu altul. Este exact mentalitatea de chelneriță, care s-a angajat în jobul ăsta temporar, în drumul ei către o carieră în actorie, iar acum se ceartă cu clienții și a învățat să joace un singur rol. Acela, de femeie care are ce a vrut, deși adevărul e că are fix ce a vrut să evite.

Al doilea motiv, pentru care adesea o femeie, chiar, face eforturi fizice și psihice, să nu fie singură la 30 de ani, este încă și mai trist. A vrut o carieră, dar e clar, că lucrurile nu merg în direcția dorită. Nu stă pe picioarele ei, are nevoie de un bărbat ca... de un al doilea loc de muncă. Ba chiar, dacă se poate, are nevoie de bărbat ca de singurul job.

Ce? Cariera de nevastă nu există? Nu.

Vorba unui prieten: Dacă prostituția e ilegală pentru că e imoral să primești bani pentru că oferi companie, ar trebui să interzicem și căsătoriile din interes. Că sunt același lucru!

Da. Sunt multe femei care încă nu s-au căsătorit la 30 de ani. Cam tot atâtea care au divorțat până la 30. Nu sunt singure pentru că nu le-ar vrea nimeni. Sunt singure, pentru că își permit. Arată mai bine decât multe femei mai tinere și câștigă mai bine decât mulți bărbați. Nu sunt nevoite, ca în cazul femeilor, pentru care căsnicia este apogeul carierei profesionale, să înghită multe. Nu se simt presate și de foarte multe ori au o viață sexuală mult mai intensă decât a mamelor din lumea-ntregă. Da. Sunt oameni care le compătimesc fără să le înțeleagă sau le judecă fără să le cunoască.

Scurt pe doi: e o mare diferență între singură și nefericită.

Romanța nemuritoare și autorul ei uitat

Îți mai aduci aminte, doamnă...

Versurile: Cincinat PAVELESCU

Muzica: Ionel FERNIC

Îți mai aduci aminte, doamnă?
Era târziu și era toamnă,
Și frunzele se-ngălbeneau,
Și tremurau de vântul serii:
Îți mai aduci aminte, doamnă?

Ți-aduci aminte iar de seara
Și-amurgul acela violet,
Când toamna și-acorda încet,
Pe frunza-i galbenă, chitara?

Pe lac, ce luna-l argintase,
Încet o lebedă trecea,

Și pata-i albă se pierdea
În noaptea care se lăsase...

Așa, născut în plină toamnă,
Amorul meu se-nmugurea
Când frunzele se-ngălbeneau...
Îți mai aduci aminte, doamnă?

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Pe str. A. Pacha, de la Bega Veche spre Piața Unirii, se înalță o clădire ce impresionează prin sobrietate și eleganță. A fost construită, după planurile arhitectului Jakob Klein, între anii 1886 și 1891. Stilul arhitectonic al renașterii germane se observă peste tot. Fațada, înaltă, este clasicizantă și acoperă demisolul, parterul înalt și etajul, plus un front, central, modificat în timp. Elementul care frapează este statuia zeiței Minerva - a științelor și înțelepciunii - înaltă de 2,25 m și plasată într-o nișă ornamentată cu motive florale.

Poarta este monumentală, din stejar, cu feronerie artistică de inspirație florală. Treptele de marmură urcă spre parterul supraînălțat, apoi spre etaj. Balustrada este din fier forjat și cu lampadare. Simți într-adevăr că ești într-un templu al artelor și științelor. Inițiatorul acestei construcții a fost Sigismund Ormos, om de cultură, mare mecena și prefect

Piața Unirii de altădată

de Timiș. În 1872 a luat ființă Muzeul Banatului de azi. Din 1876 prima expoziție muzeală este adăpostită într-o cameră a palatului episcopiei catolice. Din 1886 Ormos acordă, în sediul prefecturii comitatului, două camere expoziției. Dar, între timp, cumpără clădirea veche de lângă prefectură, o casă cu un etaj, o dărâmă și inițiază construcția actualei clădiri monumentale. Aici

funcționau muzeul, biblioteca publică și își aveau sediul alte câteva instituții și societăți culturale, științifice. Pe vremuri, în interior se aflau și 7 tablouri cu numele savanților J.J. Winkelmann, Titus Livius, Herodot, Antonio Bonfini, Theodor Mommsen, F. Pulssky, Nicolaus Istvánffy. În timp s-au „estompat”. Că, de, „schimbarea domniilor, bucuria...”. Cum însă colecțiile muzeului au tot crescut, spațiul devine insuficient și, cu câțiva ani înainte, de al doilea război mondial, instituția se mută în Palatul Cultural (complexul operei și teatrelor de azi) în aripa fostului hotel „Kronprinz”. Ideea mai veche de a adăposti muzeul în Castelul Huniazilor capătă consistență în perioada războiului, iar din 1946 se și împlinește. Primul sediu al muzeului devine, după război, sediu al Bibliotecii Academiei Române, filiala Timișoara. Un loc încărcat de istorie, unde merită să intri și să studiezi câteva din sutele de mii de cărți și reviste ale lăcașului.

Foaia Arhiepiscopiei Aradului

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

ÎNALTPREASFINȚITUL PĂRINTE ARHIEPISCOP TIMOTEI AL ARADULUI ȘI-A SĂRBĂTORIT OCROTITORUL SPIRITUAL

În data de 22 ianuarie, când sărbătorim pe Sfântul Apostol Timotei, ucenicul cel iubit al Sfântului Apostol Pavel, IPS Timotei își serbează onomastica.

Această zi a devenit zi de mare bucurie pentru preoții și credincioșii Arhiepiscopiei Aradului, întrucât

Întâistătătorul Arhiepiscopiei Aradului, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, încă din anul 1969, de la slăvita zi de prăznuire a nașterii Sfântului Ioan Botezătorul (24 iunie), are rânduit ca ocrotitor de suflet pe Sfântul Apostol Timotei.

Și în acest an, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei, după ce a asistat la Sfânta Liturghie săvârșită în Catedrala veche din Arad, la sala festivă a reședinței arhiepiscopale a fost înconjurat cu multă dragoste de oficialitățile central și locale, reprezentanții celorlalte culte istorice din municipiu, aflându-ne la jumătatea Săptămânii de Rugăciune pentru Unitatea Creștină, reprezentanți ai școlilor din eparhie, ostenitorii Centrului Eparhial, preoții, monahii și monahiile din Eparhia Aradului.

Chiriarhul a rostit un cuvânt de mulțumire deosebit de bogat în conținut, atât prin adâncimea cugetării teologice cât și prin îndemnurile părintești deosebit de sensibile ce au fost adresate celor prezenți.

Din partea Permanenței Centrului Eparhial a luat cuvântul părintele arhim. Teofan Mada, vicarul administrativ al Arhiepiscopiei Aradului, care l-a felicitat pe Înaltpreasfințitul Timotei din partea tuturor preoților și credincioșilor de pe cuprinsul Eparhiei Aradului.

IPS Timotei a primit, pe lângă urări de sănătate, foarte multe flori din partea celor prezenți.

Mulțumind, mai întâi Bunului Dumnezeu pen-

tru toate binefacerile revărsate asupra părintelui nostru sufletesc, Îl rugăm pe El, Dătătorul a tot binele, să întărească prin Harul Său ceresc, pe Ierarhul nostru, cu sănătate îndelungată și cu sporite puteri sufletești, spre slujirea cât mai rodnică a Bisericii strămoșești și a semenilor noștri.

Întru Mulți Ani, Stăpâne!

SFÂNTUL APOSTOL TIMOTEI

Sfântul Apostol Timotei s-a născut din tată păgân elin și din mamă de neam evreu. Originar din cetatea Listra, Sfântul Timotei a fost ucenic al Sfântului Apostol Pavel. Din Faptele Apostolilor, aflăm că Sfântul Apostol Pavel ajunge împreună cu Barnaba în Listra, unde va tămădui un șchiop din pântecul maicii sale. În urma acestei minuni, mama lui Timotei îl găzduiește

în casa sa, și-l dăruiește pe fiul ei lui Pavel, ca dar pentru binecuvântarea adusă în cetatea ei.

Mai târziu, după ce Sfântul Evanghelist Ioan va fi alungat de împăratul Domitian în insula Patmos, Sfântul Apostol Pavel îl va hirotoni episcop în locul acestuia. Pătimirea sa este legată de o sărbătoare în cinstea zeilor. Există obiceiul în timpul anului, ca închinătorii la idoli să poarte măști și să omoare persoanele pe care le întâlneau pe străzi. Socoteau că așa aduc jertfă zeilor. În timpul acestui obicei, Timotei iese cu îndrăzneală în fața acestora și îl mărturisește pe Hristos. Aceștia, neprimind cuvintele Sfântului Timotei, l-au bătut până când și-a dat duhul. Trupul său a fost îngropat cu cinste în locul ce se numea Pion. Din porunca împăratului Constantin (337-361), moaștele sale au fost duse în Constantinopol, de Sfântul Artemie mucenicul și au fost puse în biserica „Sfinții Apostoli”, alături de Apostolii Luca și Andrei.

TROPARUL SFÂNTULUI APOSTOL TIMOTEI

Bunătațea învățându-te și întru toate cumpătat fiind, îmbrăcându-te cu buna conștiință, precum și se cuvine unui sfânt, ai scos din vasul alegerii lucrurile tainice; și credința păzind, aceeași cale ai săvârșit, apostole Timotei: roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

ÎNSEMNĂTATEA BISERICII ÎN VIAȚA COPILOR ȘI TINERILOR

Ca-n fiecare an, continuând o tradiție mai veche, la praznicul Întâmpinării Domnului, obștea sfinteii mănăstiri Hodoș-Bodrog are deosebita bucurie de a-l avea în mijlocul lor pe Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului. La orele dimineții, Ierarhul arădean a fost întâmpinat de obștea sfinteii mănăstiri în frunte cu Preacuviosul Părinte stareț arhim. Nestor Iovan, precum și de numeroși credincioși care frecventează mănăstirea.

Aici, Înaltpreasfinția Sa a săvârșit Sfânta Liturghie înconjurat fiind de un sobor de preoți și diaconi.

În cuvântul de învățătură, sub titlul „Însemnătatea Bisericii în viața copiilor și tinerilor”, luând teme pericolele zilei (Evrei 7,

Luca 2), Înaltpreasfințitul Timotei, a insistat asu-

pra tâlcuirii, mai ales în lumina anului omagial privind cinstirea slujitorilor și închinătorilor altarelor, rostul lor și al rânduielilor bisericesti ca și a tradițiilor poporului dreptcredincios, iar în mod deosebit îndatoririle familiei, dascălilor sau îndrumătorilor conduitei generației viitoare ce se încredințează lui Dumnezeu spre împlinirea a tot binele, a menționat Înaltpreasfinția Sa.

La finalul slujbei, părintele arhim. Nestor Iovan, starețul mănăstirii, a mulțumit Ierarhului pentru prezența în mijlocul obștii, dar și pentru bucuria oferită numeroșilor pelerini prezenți prin slujirea Sfinteii Liturghii, adresând Înaltpreasfinției Sale urări de viață îndelungată, sănătate și realizări bogate în slujirea eparhiei.

Foaia de Ramna

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Aici am găsit o comună plină de credincioși devotați bisericii

Pr. Romulus POPOVICIU

- urmare din numărul trecut -

Ce ați găsit aici când ați ajuns?

▶ Aici am găsit o comună plină de credincioși devotați bisericii și mulți cantori care împodobeau cu glasurile lor frumoase Sfintele Slujbe ale Bisericii. Printre aceștia amintesc următorii: Grozuță Gruia, Dimitrie Pârnu, Dimitrie Păcurariu, Petru Madina, Crasta Dimitrie, Crasta Dănilă, Iulian Madina, Constantin Madina, Liyiu Madina, Ion Pacurariu, Ion Pirvu, Ion Ivan. Împreună cu corul bisericesc am slujit timp de 40 de ani, păstrând tradițiile și obiceiurile din aceste minunate locuri. De asemenea, mi-am pus sufletul alături de copii învățându-i să interpreteze „Steaua” și piese de teatru religioase la marile sărbători ale Nașterii și Învierii Domnului fiind și profesor de Religie timp de 20 de ani la clasele generale I-VIII.

Ați simțit că face parte din chemarea dumneavoastră ca preot?

▶ Cred că așa a rânduit Bunul Dumnezeu să predau în școală. Înainte pe vremea comuniștilor am fost la un pas de a face pușcărie pentru că am îndrăznit să fac Religie în Școală, dar tot pe vremea comuniștilor am fost amenințat cu închisoarea pentru că am schimbat o cruce veche cu una nouă în centrul comunei.

Astăzi, suntem liberi să facem și Religie și să punem simboluri ale credinței în locuri însemnate, dar ar trebui creștinii noștri să respecte mai mult cele sfinte și să frecventeze mai des Sfintele lăcașuri.

V-ați legat, nu doar sufletește, de această localitate, îmi vorbiți cu atâta plăcere, ba mai mult, văd în ochii dumneavoastră o dragoste de tată pentru aceste meleaguri. Care sunt evenimentele care și-au pus amprenta, atât a dumneavoastră, cât și a comunității de când sunteți aici?

▶ M-am bucurat în 28 octombrie 1990 de prezența Înaltpreasfințitului Mitropolit Nicolae care a sfințit pictura Sfintei Biserici, apoi în iunie 2000 cu prilejul hramului Sfintei Biserici „Înălțarea Domnului” de vizita canonică și de slujirea arhierescă a Înaltpreasfințitului Doctor

Laurențiu Streza, actual Mitropolit al Ardealului, iar la 4 octombrie 2009 am avut marea bucurie de a primi în parohia Brebu pe Preasfințitul Doctor Lucian Mic, episcopul Caransebeșului împreună cu Preasfințitul Andrei Făgărășanul, episcop vicar al Mitropoliei Ardealului care au resfințit masa Sfântului Altar și exteriorul Sfintei Biserici. Atunci mi s-a acordat distincția de econom-sta-vrofor.

Mi-ați spus că din rugăciunile dumneavoastră, nelipsită este familia...

▶ Da, pe plan familial mă bucur de trei copii, pe care îi amintesc mereu în rugăciunile mele: Danuț, Marinela și Mariana. De asemenea, mă mândresc cu nora Anca și ginerii Ioan și Daniel. Bucuria cea mai mare mi-o aduc cei trei nepoți: Daiana - Cristina, Cătălin - Ioan și Eliza - Nicoleta. De la 1 martie 2014 am ieșit la pensie anticipat și m-am mutat în casa părintească a soției mele Călina, în satul Vârciorova, comuna Bolvașnița, județul Caraș-Severin.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

Sală de sport pentru locuitorii din RAMNA

CARMEN POPESCU

Activă și plină de optimism, precum o știm, doamna primar, Magdalena Ciurea nu are astâmpăr și, de fiecare dată, când oprim în comuna Ramna, vedem acest lucru. Anul 2015 a început cu o bucurie pentru tinerii din sat, și nu numai, chiar și pentru cei mai în vârstă, dacă sunt dornici de mișcare. Localitatea are parte de sală de sport nou-nouță, dotată cu tot ce este necesar.

Domnișoara profesor Bianca Ciurea este cea care se ocupă ca elevii școlii Ramna să-și desfășoare orele de sport sub o îndrumare atentă și după un program bine stabilit. Mereu în formă și frumoasă de-ți stârnește invidie, domnișoara profesor ne-a spus câteva cuvinte despre activitatea pe care o desfășoară: „De la ora 18 sala se deschide pentru cei care vor să facă puțină mișcare. Ținem aici de dimineață orele de sport, iar, în rest, este binevenită pentru agrement. De la 1 februarie cei care doresc să beneficieze de aceste aparate pot intra pe baza unui abonament, valoarea lui este de 50 de lei pe lună.

Nu avem încă toate aparatele necesare, dar ce a fost mai important s-a cumpărat. Mai avem nevoie de niște aparate, o bandă de alergare, o bicicletă. Copii sunt receptivi și le place, iar asta ne bucură.”

Activități de început de AN

Prof. GABRIELA ALMĂJAN

Serbarea de Crăciun, intitulată „Deschide ușa, creștine!” a avut loc în 19 decembrie 2014.

Prezentatori - doi elevi din clasa a VIII-a mândri de costumele lor naționale și de sarcina plăcută de a le face cunoscut tuturor invitaților, momentele care se succed.

Cum e firesc, debutul spectacolului l-au făcut cei mai mici dintre elevii școlii noastre, clasa pregătitoare, apoi clasele I-IV care i-au încântat pe spectatori cu versuri, colinde și glume.

Clasele mari, V-VIII au pregătit o scenetă - „Nașterea Domnului”, la care au participat toți elevii școlii, unii au cântat la cor, alții au jucat sceneta propriu-zisă.

Finalul spectacolului a fost creat de ansamblul „Satul meu”. Dansatorii i-au încântat pe spectatori cu frumoase dansuri populare din Banat, în coregrafia prof. Octavian Peptenar.

Un alt moment important, devenit tradiție de vreo trei ani încoace - *Cu colinda la Banat TV*. Cei mai destoinici cântăreți sunt selectați și participă la emisiunea realizată în direct, înainte de Crăciun de către Dan Liuț. În fiecare an este o plăcere și o onoare să participăm la această emisiune. Ca să nu mai vorbim de emoția părinților de acasă care-și văd copiii în direct, la televizor...

Marti, 23 decembrie 2014, grație domnului consilier Octavian Deaconu, am colindat și la Consiliul Județean. Elevii au fost de-a dreptul impresionați de ceea ce au văzut și de felul în care au fost primiți.

Ziua de 15 ianuarie 2015 nu putea să nu ne aducă aminte de cel mai mare poet al românilor - Mihai Eminescu. Momentul a fost marcat anul acesta printr-un concurs între două mari echipe (elevi I-VIII în fiecare echipă) care presupunea întrebări din viața și activitatea literară eminesciană, concurs la care nu am avut învinși. Ambele echipe au fost câștigătoare. S-au recitat versuri din creația marelui poet, s-au cântat romanțe și s-a creat astfel o atmosferă de visare, de melancolie.

Din albumul cu poze frumoase al școlii noastre

Foaia de Giarmata

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Atunci când îți alegi pe cineva, neapărat să fie credincios

Felicia ILIA

Felicia Ilia este un model de om. Cu pielea zbârcită, cu ochii triști, bătrâna de 90 de ani își alină singurătatea prin singurul lucru pe care știe să-l facă, poate mai bine decât elevii de școală, să scrie. Cu un scris frumos, cum puțini au, doamna Felicia a umplut zeci de caiete

de rugăciuni pe care le-a dat celor care au fost dispuși să le citească. Povestea ei de viață este o învățătură pentru copii, spune ea, iar dacă vreți să descoperiți ce sfaturi le dă tinerilor, trebuie să citiți interviul de mai jos:

► „Am doi copii, o fată este la Timișoara, iar băiatul a murit de mai bine de douăzeci de ani. Fata vine și mă vizitează o dată la două luni. Mai mult vin oamenii din sat”.

Unde v-ați născut?

► Aici, în casa asta. E casa părinților mei. Când mama mea avea doi ani de zile, au făcut casa asta. Mama mea e moartă de patruzeci de ani. Avea 75 de ani când a murit, deci are o vechime de peste 100 de ani.

Clasele primare spuneți că le-ați făcut tot aici în sat...

► Da, șapte clase. Nu am fost cea mai bună la învățătură, nici prima, nici ultima, am fost de mijloc.

La câți ani v-ați măritat?

► La 18 ani.

Bărbatul pe care l-ați ales de soț era din sat?

► Da. După ce m-am căsătorit el a plecat în armată și când a venit el nu a mai vrut să se întoarcă aici. Am stat eu noră. A fost cam greu. Tăiam câte doi pui, aveam mulți, câte optzeci de pui, iar soacra mea îi împărțea. Niciodată

eu nu aveam parte, mereu sărea porția mea. Cu socru nu am avut probleme, era atâta de rău moșul, dar eu nu am avut cu el nimic, m-a stimat că a văzut că eu făceam scoverzi, turtă dulce,

cum era la țară, plăcintă, mălai. Și acum fac, dar zilele trecute am căzut și sunt puțin bolnavă.

Cum ați căzut?

► A fost puțin lunecuș și am alunecat. Două ore am stat afară, nu am putut să mă ridic și nu a avut cine să mă ajute.

Dumneata acuma la 90 de ani, citești, scrii..., ce citești?

► Citesc suferințele domnului Iisus, douăsprezece Evanghelii. Până acuma am văzut cu două perechi de ochelari, acuma doar cu o pereche. A fost un călugăr de la mănăstirea Românești la noi. A zis către mine: „maică, să știi că-ți vine v-

derea” și așa a fost. Eu am avut 82 de ani când a fost călugărul, mi-a zis că mai trăiesc 10 ani, înseamnă că mai am de dus doar doi ani. Nici nu vreau mai mult, pentru că e așa de urâtă viața singură. Nu doresc nici la dușmanul meu să fie singur.

Dar parcă mai bine singură, decât noră...

► Da, mai bine. Am noroc în fata băiatului că vine ea la mine, aduce lemne, aduce apă, aduce de toate.

Și dacă ar fi să dați acuma un sfat la fete, la feciori, cum ar suna?

► Atunci când îți alegi pe cineva, neapărat să fie credincios. Atunci te iubește. Dacă nu-i credincios se mai uită și în alte părți și apoi îți pare rău.

Dar iubirea asta, nu trece în câțiva ani?

► Nu, că vin copiii. Dacă vin copiii, e familia și trece de la unul la altul.

Neamul dumneavoastră a fost tot din Cernăteaz?

► Da, am fost o familie bogată. Am fost chia-buri. Tatăl meu a fost închis, că am avut pământ mult.

Nu ați fost deportați în Bărăgan?

► Nu, nu mai știu cum s-a întâmplat atunci. Îmi aduc aminte că până la Sânandrei au dus, de acolo mai departe nu.

Dar vă mai aduceți aminte, oamenii din Cernăteaz au făcut războaiele?

► Da, fratele meu a murit în 1944. Au mitraliat trenul și asta s-a întâmplat chiar când venea spre casă. Nu a murit în război, a murit în tren, în drum spre casă. A fost prin Rusia, a înotat prin mare, a avut o viață grea.

Mă uit la poza dumneavoastră, vă văd mireasă. Au trecut anii, alături vă este soțul. Ați avut un bărbat frumos...

► Nu baș.

Atunci de ce l-ați luat?

► Așa. Când ești tânăr ești mai prostuț, dar așa a fost soarta. Nu judeci prea mult.

Dar nu l-ați lăsat?

► Nu, el m-a lăsat pe mine. Zice că ar fi avut copil cu alta. Dar când a murit, pe patul de moarte, știți ce a zis? „lau că n-am noroc să mai trăiesc să te fac fericită”. Eu n-am zis nimic, dar mă gândeam „acuma să mă faci fericită, în al doisprezecelea ceas, prea târziu”.

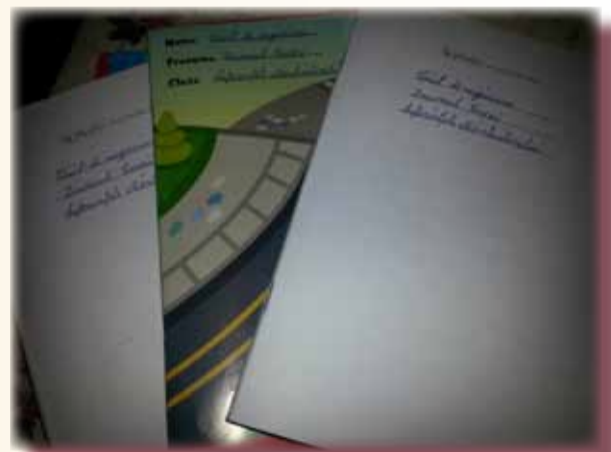
Bănățean a fost..

► Da, bănățean, frăsă-l ia, de bănățan. Eu zic că dintre națiile astea, olteni, bănățeni, ardeleni, ai mai buni sunt moldovenii. Știți de ce? Sunt credincioși. Doamna care vine mereu pe la mine și-mi aduce câte una, alta, e moldoveană. Nu că nu aș avea eu ce să manânc, dar vrea ea să dea. Cum zice Domnul Iisus: „Căci flămând am fost și Mi-ați dat să mânânc; însetat am fost și Mi-ați dat să beau; străin am fost și M-ați primit; gol și M-ați îmbrăcat; bolnav și în temniță, și M-ați cercetat”.

Ce plidă vă place cel mai mult din Evanghelie?

► Toate îmi plac

Când ați început să scrieți și să adunați toate aceste caiete?

► 60 de caiete am scris și le-am dat. Vă liniștește scrisul?

► Da, mă liniștește. Îmi place.

GIARMATA ÎN AMICAL

În 5 februarie de la ora 14 echipa din Giarmata a susținut un nou meci amical împotriva echipei Metalul Reșița scor 2-1 pentru reșițeni, după ce la pauză, Millenium conducea cu 1-0 prin golul marcat de Drăghici. Jocul s-a disputat pe terenul sintetic din complexul Mircea Chivu. Millenium a jucat în următoarea formulă: Paduraru, Soare, Artimon, Garba, Fuchs, Mișuță, Barza, Draghici, Leonte și Ștefan, au mai jucat Butoi, Diarr, Onet, Berar, Domsa, Codrea, Beloescu. Au lipsit Leuca, Boltasu, Firan și Anagor care au fost bolnavi.

PAGINĂ REALIZATĂ DE SILVIA FECHETE

Foaia de Bata

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Trebuie întotdeauna să găsim soluții împreună pentru binele cetățeanului, doar suntem în slujba comunității

Ladislau HELEPORT - viceprimar comuna Bata

Pasiunea pentru tradițional ne-a dus în biroul domnului viceprimar, Ladislau Heleport din comună. Dacă drumul către localitate este mereu o încântare, să te așezi la discuție cu un om al locului, aș putea spune că este o încântare a încântării. Accentul de pe Valea Mureșului însoțește fiecare poveste de viață și o transformă, într-un vals care se scurge frumos printre zidurile castelului de la Bulci. Îi vezi parcă pe mocionești plutind pe acorduri fine și te trece un fior dulce, care îți creează dependență de oamenii de pe Valea Mureșului. Să-l cunoaștem, așadar, pe omul cu care am bifat câteva acțiuni și realizări ale comunei Bata.

Domnule viceprimar, la început de discuție doresc să vă mulțumesc pentru deschiderea cu care ați primit acest dialog. Am să vă rog să dați câteva date biografice pentru cititorii revistei „Banatul”.

► Sunt absolvent al Liceului Francisc Neuman, din Arad în meseria tehnician designer vestimentar. Mă aflu la al doilea mandat de viceprimar în comuna Bata și am un băiat în vârstă de 20 de ani.

Știu că vă aflați la „cârma” acestei așezări de câțiva ani buni, alături de domnul primar. Aș intra direct în subiect și v-aș întreba, care este relația dumneavoastră cu domnul Ion Miculescu?

► Relația mea cu domnul primar este una foarte bună pe plan profesional și nu numai, nu am pus niciodată în față orgoliul, trebuie întotdeauna să găsim soluții împreună pentru binele cetățeanului, doar suntem în slujba comunității. Consider că așa ar trebui să fie în toate primăriile.

Din discuțiile pe care le-am purtat, în trecut pe holul primăriei, am constatat că sunteți foarte apropiați de școală, grădiniță. Vă îngrijiți de aceste instituții...

► Anul trecut la grădinița din Bata s-a realizat un grup social modern, împreună cu curții și un loc de joacă. Anul acesta urmează școala cu clasele V-VIII, să fie reabilitată, adică înlocuită țigla și izolată.

Spuneți-mi, domnule viceprimar, aveți și o viață sportivă în comună?

► Avem și competiții sportive între școli. De fiecare dată, când am trecut prin comună, am remarcat schimbări. Nu aveți astămpăr și mereu aduceți îmbunătățiri așezării. Ce mai urmează?

► Anul acesta vrem să reabilităm drumul communal DC 81 Bacău de Mijloc - Bulci în lun-

gime de 3 km prin pietruire pentru a facilita deplasarea pe acest drum și totodată să refacem proiectul cu asfaltarea străzilor pentru un confort sporit.

Care sunt proiectele care v-au stat pe suflet și pe care, cu bucurie, le-ați dus la bun sfârșit?

► Proiectul de asfaltare pe DC 80 în lungime de 3,6 km, care a fost realizat 100% în toamna anului trecut.

Există anumite probleme cu care vă confrunțați mai des?

► Probleme deosebite nu avem pe raza comunei Bata.

V-aș întreba cum vă umpleți timpul liber. Ce pasiuni are un viceprimar?

► Timpul liber îl petrec în gospodărie și ca pasiune am realizat un mic muzeu în două căsuțe tradiționale aflate la Bulci, în imediata apropiere a castelului familiei Mocioni.

Vă rog să încheiem acest interviu, cu un mesaj al dumneavoastră, pentru locuitorii comunei Bata

► Oamenii să fie înțelegători cu administrația, pentru că noi lucrăm în folosul lor și să ne ajute și ei în curățirea spațiilor verzi, în dreptul locuințelor.

INTERVIU REALIZAT DE SILVIA FECHETE

BISERICA DIN BATA

ANA MARIA POPA

Biserica ortodoxă s-a născut aproape cu două secole și jumătate în urmă, în cimitirul de jos al satului, în anul 1758, fiind ridicată o biserică din lemn, de dimensiuni reduse, prevăzute deasupra pronaosului cu un turn-clopotniță.

În anul 1878 a fost construită o biserică de piatră, cu hramul „Adormirii Maicii Domnului», sfințită un an mai târziu.

În anul 1890, vechea biserică de lemn a fost donată credincioșilor din satul Monorostia, de peste Mureș.

Biserica ce dăinuie în zilele noastre la Bata este edificată din cărămidă, între anii 1939-1947, după planurile arhitectului Silvestru Rafiroiu și are hramul «Sf.

Petru și Pavel».

În prezent, în biserică din Bata s-au făcut lucrări de modernizare, necesare de altfel, s-au schimbat ferestrele și ușile, are sistem de sonorizare și încălzire centrală.

CALENDAR CULTURAL PE ANUL 2015

DARIA NICHÎTEANU

Pe plan cultural, comuna arădeană vă prezintă mai jos principalele activități din timpul anului la care vă puteți prezenta:

- Festivalul de folk Maris Fest care are loc la Bulci;

- Festivalul Vânătorilor care are loc la Bata;

- Caravana tradițiilor de iarnă, Bata.

2	JAN	FEB	MAR
APR	0	MAY	JUN
JUL	AUG	1	SEP
OCT	NOV	DEC	5

INCURSIUNE ÎN TIMP, ÎN MUZEUL DE LA BULCI

CARMEN POPESCU

Cine nu a văzut muzeul lui Heleport Ladislau adică „Lați”, a pierdut adevărata istorie. Un muzeu orașenesc pierde în fața aceluiași hectar de istorie, care este înglobat în muzeu.

Nu sunt cuvinte pentru a descrie ceea ce a fost în Bulci altă dată, doar copacii mărturisesc vechimea locului și își spun povestea. Este un loc minunat care mai păstrează, încă parfumul vremurilor de mult apuse.

Un loc liniștit, cu peisaje relaxante și cu oameni cu suflet mare. Merită să te rupi un weekend din jungla orașului și să-ți încarci bateriile cu energie pozitivă. Cine știe ce înseamnă istorie, știe că un cuvânt spus în parcul din Bulci, valorează un secol.

În acest muzeu pe care l-a conceput Ladislau Heleport și pe care îl îngrijește cu atâta pasiune,

puteți înțelege cum s-a descoperit lumina artificială, fără curent electric. Ingenios. Merită văzut!

Foaia de Caransebeș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Mă simt privilegiat să am un primar cultural în persoana lui Ion Marcel Vela

Ioan COJOCARU - director Casa de Cultură „George Suru”

- urmare din numărul trecut -

Țmi vorbiți deseori, în cuvinte extrem de apreciative, despre domnul Marcel Vela, primarul municipiului Caransebeș. Știți că vă bănuiesc de... sinceritate?

► Mă simt privilegiat să am un primar cultural în persoana lui Ion Marcel Vela. A acordat atenție și a finanțat noi proiecte culturale propuse de noi, iar celor mai vechi le-a dat o haină nouă și le-a amplificat. De exemplu: de la o timidă ediție de sculptură monumentală, când a inițiat el simpozionul internațional, în calitate de consilier local, în anul 2002, s-a ajuns astăzi, în calitate de primar, ca acest simpozion să fie considerat cel mai important din Europa, iar exemplele pot continua.

Care e cel mai profund gest de conformism al dumneavoastră?

► Să acord respectul convenit artiștilor, indiferent de domeniul în care se manifestă.

Coajă, de unde această, paranumă, cum definesc aromâni porecla?

► Fiind un fost sportiv de performanță, oamenii mi-au căutat și găsit un diminutiv la numele de Cojocar. La început mi-au zis „Cojo”,

iar unul mai surd mi-a zis „coajă” și așa, o să-mi scrie pe cruce.

Citiți poezie? Puteți recita acum și aici, poezia preferată?

► Nu o pot recita, că e prea lungă, dar îmi place să mă întorc la ea, ca la psalmi. Este vorba despre „Patimile” din poemul „To axion esti” a lui Odysseus Elytis (Nobel 1979).

Ce credeți despre bănățeni?

► Sunt oameni buni, onești, harnici, dar tradiționaliști. La ei, schimbi greu câte ceva. Am încercat să le arăt unora calea dreaptă, eficace. Spuneau: „așa o făcut buna” și țineau, musai, să facă așa cum făcuseră „buna” sau „bunul”. Eu nu pun atâta preț pe făloșenie, cum pun ei. Din această economie îmi mai fac lucruri utile.

Sunteți un bun prieten al oamenilor tineri, ați avut onoarea să vedeți în acest prezent de reproș colectiv, tineri îndrăgostiți?

► Asta mă ține tânăr și pe mine. Am mare încredere în ei. Păcat, că nu sunt bine îndrumați în procesul de învățământ, iar televiziunea și internetul le dă o superficială cultură. Lubirea este eternă și începe cu „îndrăgosteala”. Pe aceasta din urmă o vezi peste tot, căci „pupături” sunt la toate colțurile și pe toate băncile trotuarelor. Auzeam, deunăzi, bârfa unor fete de 16-17 ani, care ieșiseră la o „țigară”, că o colegă a lor este atât de bleagă, că tot virgină este și acum.

Și când mă gândesc la fetele din vremea mea, care trebuiau să ajungă acasă înainte de intrarea cirezii de vite în sat. Cum o soră de-a mea, mai rebelă, a fost bătută de tata cu biciul la spate pentru asta.

Sunteți mulțumit, privind-vă în oglinda faptelor, de cel care sunteți sau visați la cel care ați vrut să fiți?

► Păcat că nu m-am „deșteptat” mai demult. Am pierdut mult timp crezând că, încă, nu e momentul să ies în față. Am evitat „linia întâia”. Încerc prin intensitatea trăirilor faptice și diversității acțiunilor, să recuperez acele tăceri. Păcat însă, că ziua are numai 24 de ore.

Cum se numește prozatorul dumneavoastră preferat?

► În ultima vreme îmi place mult Kaos Moon (alias Ștefan Caraman), cu cea mai recentă carte a sa „Scrisori către Rita”.

Ce părere aveți despre jurnalul regional „Banatul”, care va găzdui dialogul nostru?

► O părere sănătoasă. Este un jurnal îngrijit, pe care trebuie să pui mâna, să-l mănânci cu ochii și să-l digeri cu sufletul, fără teama că te vei „intoxica”.

Truditorilor, care-l fac să iasă la lumină, toată plecaciunea!

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

VERDE PENTRU CARANSEBEȘ

Slabu GABRIELA

La Caransebeș, 120 de hectare de pădure trec în domeniul public al municipiului. Administrația încearcă să le protejeze în acest fel de rețelele ilegale specializate în retrocedări.

Municipalitatea va avea un amenajament silvic de aproape 120 de hectare, după ce a constat că terenul care figura în acte ca pășune este acoperit de vegetație forestieră și poate fi încadrat în categoria pădurilor. Conducerea administrației locale protejează în acest fel domeniul public, pentru a nu fi pusă în situația din alte zone, prin care terenuri și păduri întregi au ajuns în posesia mafiei retrocedărilor ilegale.

„Pentru a evita situația în care în Caransebeș ar fi împroprietărit de către autoritățile centrale vreun potențial proprietar, am executat verificări pentru a aduce la realitatea din teren toate documentațiile din baza de date a OJCPI. Astfel, în jurul Caransebeșului, în zona care figura ca pășune, am identificat aproape 118 hectare care pot fi evidențiate ca păduri. Le mulțumesc celor de la Romsilva și de la Cadastru, care au înțeles că vrem să protejăm domeniul public, pentru a nu fi în ca alte județe, unde suprafețe întregi au fost retrocedate unor rețele ilegale specializate în acest domeniu”, a precizat primarul Marcel Vela.

DE LA EGAL, LA VICTORIE PENTRU BANATUL CARANSEBEȘ

Nicoleta BĂDESCU

Ultimul meci disputat la Lugoj a adus și prima victorie din retur pentru Volei Club Banatul Caransebeș, 3-2 cu Arcada Galați (-23, 22, -21,

21, 9). Elevii lui Dimitar Pangarov au arătat altceva în teren față de primele două etape.

Achiziții noi

Iulia MUREȘANU

Autobuzele, pe care administrația locală din Caransebeș intenționează să le achiziționeze, pentru a reînființa transportul public de călători, se lasă așteptate.

Asta din cauză că nicio firmă nu s-a arătat interesată de banii puși la bătaie de municipalitate, peste 3,5 milioane de lei fără TVA, pentru cele șase autobuze și două microbuze, care ar trebui să circule pe câteva trasee din Caransebeș, încă din acest an. În 15 ianuarie, data la care ar fi trebuit deschise ofertele, acestea au lipsit, administrația locală fiind nevoită, în aceste condiții, să reia licitația.

Foaia de Făget

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

DOMNUL PROFESOR NONAȘENAR IOAN CIPU A FOST SĂRBĂTORIT LA FĂGET

Prof. dr. Dumitru TOMONI

Ziua „Micii Uniri” s-a sărbătorit la Făget mai devreme, la 22 ianuarie 2015, pentru a fi legată de un emoționant eveniment local: împlinirea a 90 de ani de către profesorul făgetean Ioan Cipu.

După ce prof. Similia Vernic a evocat personalitatea lui Alexandru Ioan Cuza, iar eleva Dariana Pau a vorbit despre marile reforme înlăptuite în cei 7 ani de domnie, elevii clasei a VII-a au prezentat sceneta „Moș Ion Roată și Unirea”.

Conform programului anunțat de către organizatori – Liceul Teoretic „Traian Vuia” Făget și Societatea de Științe Istorice. Filiala Lugoj – prof. Ioan Cipu a prezentat cartea „Sabin Evuțianu. Un dascăl în slujba neamului”, autor Dumitru Tomoni. Mulțumindu-i profesorului Ioan Cipu pentru prezentarea făcută, autorul a dezvăluit asistenței formată din profesori pensionari

din Făget și Margina - Ligia Stoica, Elvira Crăciun, Dorina Grama, Vasile Brașovan, Horia Crăciunescu, Mărioara și Napoleon

Ceașescu - profesori actuali ai liceului, foști și actuali elevi și reprezentanți ai autorităților locale, faptul, că în această zi, profesorul Cipu a împlinit patriarhală vârstă de 90 de ani. S-a

cântat „Mulți ani trăiască”, iar elevul Florin Cozloschi din clasa a XI-a a proiectat pe un ecran imagini privind activitatea domnului profesor în anii '70-'80.

La un pahar de șampanie, domnul profesor Cipu a fost felicitat de către foștii colegi și elevi, de oficialitățile locale și de cei doi fii, Bebe și Mihai Cipu, veniți special din București, pentru a participa la această sărbătoare de suflet. Pentru zecile de lucrări și studii despre trecutul Banatului istoric, domnului profesor Ioan Cipu, cetățean de onoare al orașului Făget i s-au înlănat o plachetă omagială din partea Primăriei Făget, de către d-l viceprimar Vasile Sita și mai multe diplome din partea domnilor: preot Bujor Păcurar, protopopul Făgetului, prof. Victor Birău, directorului liceului, prof. Ion Gh. Oltean, președintele Societății cultural-artistice „Făgeteana” și prof. dr. Dumitru Tomoni, președintele Societății de Științe Istorice, Filiala Lugoj.

REGIONALISMUL CULTURAL ÎN BANATUL INTERBELIC

Prof. dr. Dumitru TOMONI

Complexitatea problemelor social-politice și consecințele războiului și ale tratatelor de pace vor determina nemulțumiri și disensiuni în rândul frunțășilor bănățeni. La primele alegeri parlamentare organizate în România Mare, pe baza votului universal, în noiembrie 1919, nu vor figura pe listele Partidului Național Român sau vor fi excluși de pe aceste liste personalități bănățene, ce au avut un rol important în mișcarea națională românească. Astfel, Traian Vuia va fi obligat să-și retragă candidatura depusă în cercul electoral nr. 11 Răcăjdia, pe motivul că a fost socialist, iar Ion Vidu, nici măcar nu a fost propus candidat în unul din cele 17 cercuri electorale ale județului Caraș-Severin. Mai mult, chiar în preajma alegerilor s-a constituit gruparea „Uniunea Națională”, prin desprinderea unor frunțăși naționali bănățeni din Partidul Național Român. Gruparea, condusă de Avram Imbroane și având oficiosul „Banatul românesc”, și-a prezentat candidați în cinci circumscripții din Banat, obținând cel mai mare număr de voturi în patru din ele.

Cei mai mulți dintre bănățenii nemulțumiți de evoluția Banatului în cadrul României Mari le-gau această evoluție de modul de exercitare a conducerii politice. Referindu-se la acest fapt, Sever Bocu constata cu amărăciune că în majoritatea țărilor din Europa „au

venit după război clase noi la conducere, ieșite din ordinea războiului, din moralitatea sacrificiului. La noi clasa ambuscaților, a profitorilor, dezertorilor, trădătorilor a apucat deasupra. Fumul tămăiei se ridică acum pe un cult al negării trecutului, al inutilității sacrificiului, al descalificării idealurilor pentru care ne-am jertfit.” S-au integrat rapid în această „clasă” și oportuniștii bănățeni pentru că „impostorii se căutau de veacuri, dincolo și dincoace de munte”, ei fiind „primii ce aveau să-și întindă mâna”. Orizontul de speranță a unora mai sceptici s-a redus atât de mult încât s-a ajuns la limita „blasfemiei”, afirmându-se cu cinism că: „A fost mai bine sub unguri!” („Voința Banatului”, Timișoara, an. III, nr. 48 din 2 decembrie 1923).

Viața politică în România Mare a provocat cele mai multe nemulțumiri și dezbinări și în rândul bănățenilor. În noul cadru politico-statal și sub presiunea reformelor înlăptuite – în primul rând a impunerii votului universal –, partidele politice și-au regândit programele și strategiile pentru a se adapta noilor realități și a-și extinde influența în

toate provinciile unite sub sceptrul lui Ferdinand I.

Nici Banatul nu a fost ocolit de aceste frământări. Mentalul colectiv al bănățenilor, ca de altfel al tuturor românilor, a fost influențat de doi factori esențiali: Unirea și reformele înlăptuite în anii 1918-1921. Caracteristica esențială a mutațiilor intervenite, a fost o mai intensă și o mai mare dorință de participare a bănățenilor la viața publică.

După căderea guvernului Blocului parlamentar, prezidat de Alexandru Vaida-Voevod, atât Partidul Poporului, cât și Partidul Național Liberal vor căuta să-și atragă intelectuali bănățeni cu prestigiu, pentru a-și înființa organizații locale. Rezultatele nu s-au lăsat așteptate, pluripartidismul devenind o caracteristică a vieții politice din Banat. Prin influența funcționarilor din teritoriu și datorită popularității generalului Alexandru Averescu, „Liga bănățeană” înlăptăată la 16 mai 1919, la Sibiu, pentru a susține interesele Banatului, s-a înlăregimentat în Partidul Poporului, ajuns la putere la 13 martie 1920.

Astfel, Avram Imbroane, Petre Nemoianu, Cornel Groșoreanu și alți intelectuali bănățeni vor deveni membri ai primului partid care și-a creat organizații la scara întregii țări.

- va urma -

PREMIANȚII ORAȘULUI NOSTRU

Luiza FENEȘAN

Nicorici Iosif (clasa a X-a A)

Premiul III la Olimpiada de istorie - etapa județeană (profesor îndrumător Tomoni Dumitru)

Bucur Tabita (clasa a X-a C)

Mențiune la Olimpiada de istorie - etapa județeană (profesor îndrumător Tomoni Dumitru)

Murariu Marilena, Huzoaica Florina,

Irimie Mădălina (clasele a XI-a C, a X-a E)

Premiul I și participare la etapa națională a Concursului Național „Cultură și civilizație în România” - etapa județeană (profesor îndrumător Tomoni Dumitru)

Pop Miriam (clasa a I-a)

Premiul I la Concursul Regional „Matematica de nota 10” (profesor îndrumător Manzur Otilia)

Biriescu Patricia (clasa a I-a)

Premiul II la Concursul Regional „Matematica de nota 10” (profesor îndrumător Manzur Otilia).

- va urma -

Foaia de Dumbrăvița

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Dacă ar fi să spun, în care postură m-am simțit mai bine, aș alege-o pe cea de viceprimar, pentru faptul că eram tot timpul pe teren și aproape de populație

Victor MALAC - primar al comunei Dumbrăvița

Am stat de vorbă cu reprezentantul unei comune fruntașe din Țara Banatului, a unei localități în plină dezvoltare, o gospodărie îngrijită cu un primar pe măsură. Venit de departe, de pe meleagurile lui Iorga și ale lui Eminescu, domnul primar Victor Malac a adus cu dumnealui, ce are un moldovean mai bun, hărnicia și talentul. Nu are pic de astâmpăr, iar din cuvintele așternute mai jos, am aflat că orice muncă, care îl ține închis între patru pereți, nu este tocmai pe placul sufletului său, drept urmare, așa cum ne declară, postura de viceprimar, care l-a pus mereu în contact cu oamenii îi va rămâne cea mai frumoasă amintire.

Pentru cititorii jurnalului „Banatul” o să vă rog să vă prezentați.

► Mă simt onorat și bucuros că m-ați cooptat și pe mine în rândul celor care fac parte din aceasta lume a Banatului, și vreau să vă spun că m-am simțit foarte bine la prima invitație pe care mi-ați făcut-o, la fel cum mă simt și acum. Vreau să mă implic și eu, la fel cum fac și ceilalți primari, și deși această gazetă este la un nivel ridicat, îmi doresc să ne putem mândri cu ea.

Vă mulțumesc! Spuneți-mi, vă rog, veniți din cea mai frumoasă țară românească, din țara Moldovei, „Moldova cu stejari și cetini, ascunde inimi mari de domni”. Domnule primar, sunteți una dintre personalitățile, care sfințesc pământul Banatului cu munca sa. În zeci de ani de activitate, știu

că lucrați de la 18 ani, acesta este al doilea loc de muncă. Mă înșel?

► Așa este, m-am născut în Moldova, în județul Botoșani, orașul Darabani, și așa cum era pe vremea aceea, majoritatea tinerilor căutau să-și găsească un loc de muncă mai bun, decât ce era în zonă, așa am ajuns în Banat. Am lucrat 32 de ani într-o companie auto, unde pot să spun că am crescut și trăit între nemți, sârbi și maghiari, pe vremea aceea erau puțini români, îi numărăm pe degetele de la o mână. Am învățat foarte multe de la ei, de aceea m-am și adaptat destul de bine în zona asta. Pentru mine a fost o provocare, am venit viceprimar, m-am implicat și ca dovadă, populația din Dumbrăvița m-a răsplătit. Încerc să fac tot ce se poate, am realizări frumoase, dar vom vedea la următoarele alegeri, care vor fi rezultatele, știți cum se spune: „Toamna se numără bobocii”.

Dacă priviți puțin înapoi, în perioada în care erați viceprimar, există o serie de realizări ale domniei voastre, care vă sunt mai dragi, care vi s-au părut mai greu de îndeplinit?

► Greu de îndeplinit nu au fost, dar, dacă ar fi să spun în care postură m-am simțit mai bine, aș alege-o pe cea de viceprimar, pentru faptul că eram tot timpul pe teren și aproape de populație. Munca pe care o fac acuma nu-mi mai permite să ies atât de mult pe teren și nu mă simt chiar în largul meu din punctul ăsta de vedere. Am fost obișnuit să stau la discuții cu consătenii, să le ascult of-urile, să rezolv problemele pe care le au. Desigur, le fac și acuma, numai, nu mai pot să fiu chiar așa aproape de ei, decât atunci când am audiențe la birou, de două ori pe săptămână și atunci mai stăm așa față în față, cum stau cu

dumneavoastră și le ascult doleanțele.

Desfășurați, fără dar și poate, proiecte importante pentru viitorul comunei Dumbrăvița, care e totuși o comună aproape urbană. Ce pregătiți ca proiect important pentru ziua de mâine?

► Am pregătit strategia de dezvoltare a localității pe perioada 2014-2020, desigur, acolo, am cuprins cam tot ce am considerat noi că se poate face și ar avea nevoie această localitate. Așteptăm să se deschidă sesiunea de fonduri europene. Noi nu ne-am rezumat doar la a aștepta fonduri europene, avem proiecte în derulare la care lucrăm acum, pe care trebuie să le finalizăm anul ăsta, cum este, spre exemplu: Incubatorul de Afaceri, Centrul de Zi- aceea grădiniță de 220 de locuri, pe care trebuie să o finalizăm în iulie; este Sala Polivalentă, la care lucrăm intens. În bugetul de anul acesta am cuprins un cămin cultural sau mai bine spus, o casă de cultură, pentru că, cel pe care îl avem este revendicat și, acuma funcționăm în chirie. Mai dorim să facem un liceu. În ultimii zece ani, numărul de elevi de la școală și de la grădiniță a crescut de aproximativ șapte, opt ori. Deja suntem supra-aglomerati, mai avem nevoie de încă un spațiu, și ne-am gândit la un liceu. Nu în ultimul rând, avem nevoie de drumuri, localitatea Dumbrăvița de la 600 de hectare de teren intravilan, a ajuns la 1800 de hectare, s-a construit foarte mult și desigur este nevoie și de drumuri. Am două proiecte în derulare cu Ministerul Dezvoltării, unul pe 15 kilometri de asfalt, iar celălalt pe 11,3 kilometri.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

PLATA TAXELOR ȘI IMPOZITELOR LOCALE

Aleșii locali au decis ca valoarea impozitelor și taxelor locale pentru acest an să rămână la nivelul celor din 2014. Până la data de 31.03.2015 se pot achita integral impozitele și taxele locale cu o bonificație de 10 % din valoarea impozitului pe clădiri, teren și mijloace de transport aflate în proprietatea persoanelor fizice.

Persoanele juridice beneficiază de 5% bonificație pentru aceleași impozite locale. Începând cu data de 01.04.2015 se percep majorări de întârziere de 2% din valoarea impozitului datorat pentru fiecare lună de întârziere pentru cei care nu au achitat impozitele aferente primului semestru. Biroul de impozite și taxe vă stă la dispoziție după următorul orar: luni-miercuri 08.00-15.00, joi 08.00-17.00, vineri 08.00-13.00

BIRoul DE TAXE ȘI IMPOZITE DIN CADRUL PRIMĂRIEI DUMBRĂVIȚA

LA 165 DE ANI DE LA NAȘTERE,

MIHAI EMINESCU OMAGIAT LA DUMBRĂVIȚA

C. NICOLAE

Devine deja tradiție în viața comunității ca, la mijloc de ianuarie, să fie cinstită memoria Lucafărului poeziei românești. Poezii din opera poetului, cântece, depunere de jerbe de flori la grupul statuar Eminescu-Petőfi-Slavici. De acestea au avut parte elevi, dascăli, oficialități locale și dumbrăvițeni la aniversarea celor 165 ani de la nașterea lui Mihai Eminescu, ce a avut loc la Dumbrăvița. Omagii a primit și geniul literaturii maghiare, Șandor Petőfi.

La manifestare, aflată la cea de-a șaptea ediție, au participat oficialitățile locale, conducerea școlii, numeroși elevi, scriitori și oameni de cultură din Timiș. Primarul Victor Malac, scriitorii prezenți au rostit alocuțiuni despre opera și viața poetului național, iar elevii au cântat și au recitat poezii din opera eminesciană. De asemenea, în fața statuii poetului maghiar Petőfi Sándor, născut în luna ianuarie 1823, au fost depuse coroane și s-au recitat poezii din opera acestuia.

VENDÉGSÉGben ÚJSZENTESEN

PÁL KRISZTINA TANITÓNÓ

Szerdán, január 14-én, került sor a Bartók Béla Elméleti Liceum hagyományos III-dik osztály és az újszentesi Általános Iskola magyar tagozatának közös tevékenységére a házigazda iskola modern étkezdéjében. A program első részében a résztvevő gyerekek ismerkedtek, barátkoztak, farsangi maszkokat, bohócokat készítettek, énekeltek, majd Nagy Dániel vezetésével gyermektáncházban vettek részt. A programban

szorgalmas anyukák, nagymamák segítkeztek, nekik köszönhető az illatos fánkkal és süteménnyel megrakott asztal. Közben felelevenítettük az őszi közös kirándulásunk hangulatát és élmenyeit, megbeszéltük a következő találkozásunkat, melyre a Bartók Béla Elméleti Liceumban kerül sor egy fergeteges farsangi mulatozás alkalmával.

Köszönjük Dénes Ildikó igazgatóhelyettesnek, Bodor Angéla és Sármasi Jutka Mária tanítónőknek a kedves fogadtatást.

Foaiia de Recaş

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Îndemn tinerii să găsească ce li se potrivește cel mai bine, pentru că atunci vor fi profesioniști la locul de muncă

Mirela SERAFIM - director școală Recaş

Întri în această oraș în care de-a dreapta și de-a stânga drumului se așează frumos case „grăitoare” de povești. Te pierzi printre ele, iar lunguieful drum te duce direct către școală. La intrare, am poposit câteva minute, am tras cu urechea la povestea șoptită pe care o rostea în gând clădirea. Ne-am făcut curaj, am intrat și, primiți cu multă căldură bănățeană, am lăsat-o pe doamna director, Mirela Serafim să ne spună mai pe îndelete povestea, de azi, a școlii din Recaş.

Doamna director, orașul Recaş are un rol aparte în arealul Banatului de pustă. Orașul vinului, pentru cei mai mulți dintre oaspeții săi, dar și un oraș al numelor importante din domeniul sportului românesc, al teatrului și, când spun teatru, mă gândesc la Ion Coja, și, de ce nu, al școlii care i-a dat. Știu ca învățământul recășean a dat în fiecare an studenți de fală universităților timișene. A fost un act de curaj, din partea dumneavoastră, provocarea de a accepta funcția de director al liceului din Recaş?

► E prea mult spus curaj. A fost o asumare a unei responsabilități. Am participat la concurs în 2008 la propunerea unor colegi care credeau în mine și care până atunci erau mulțumiți de impli-

carea mea în viața școlii.

Ce a adus nou, în dinamica activității liceului, pe care astăzi îl conduceți, prezența dumneavoastră în funcția de director?

► Nu cred că am adus multe lucruri noi, dar am încercat să le respectăm pe cele vechi. Țin la rigoarea orelor, la prezența elevilor la cursuri, la respectarea regulamentului. Poate o noutate ar fi, că am ieșit mult la competiții și activități la nivel județean, ba chiar la olimpiade am obținut și mențiuni sau premii.

Aș vrea să-mi vorbiți la început, în ce moment al vieții dumneavoastră, ați luat hotărârea de a urma facultatea de matematică?

► Totul se datorează unor colegi de școală generală, prin clasa a VI-a. Eram printre cei buni la matematică și în fiecare pauză mă solicitau să le explic exerciții din temă. Pe mine mai mult, decât pe alți colegi pasionați de matematică. Când i-am întrebat „de ce numai pe mine mă puneți să vă explic?” mi-au răspuns „de la tine înțelegem mai bine”. Atunci a fost momentul când am decis să mă fac profesoară de matematică. Iar acel prim gând a fost întărit, an de an, datorită profesoarelor mele, d-na Drăgănicea Alda la gimnaziu și d-na Georgescu Ruxanda la liceu, pe care le admiram mereu în profesia lor și cărora le mulțumesc.

Prin activitatea pe care o desfășurați, intrați

deseori, fără îndoială, în dialog cu conducerea administrației orașului Recaş. Acest dialog a dus și la realizări pe care ați dori să le consemnați în acest interviu?

► Dialogul cu administrația locală este permanent și suntem o școală norocoasă cu susținerea pe care o avem și am avut-o întotdeauna. Realizări există, mai mici sau mai mari, atât în întreținerea bazei materiale ale liceului și școlilor aparținătoare, cât și în participarea cu succes a elevilor la diverse activități culturale, sportive sau artistice.

Se vorbește tot mai mult de reparația analfabetismului în România, și, ce-i mai grav, a analfabetismului cu diploma universitară. În acest sens vreau, să vă întreb, dacă școlile de meserii, de odinioară, nu ar trebui cumva reactualizate?

► În ultima perioadă s-a și făcut acest lucru. S-au reînființat școlile profesionale cu durata de 3 ani și din câte știu cele în sistem dual (finanțate și de stat și de agenți economici) chiar au căutare. Important e ca elevii să fie bine orientați spre ce li se potrivește cel mai bine. „Analfabetismului cu diplomă universitară” ține de noi toți... să nu existe. În fiecare etapă din viața școlară a elevilor trebuie să le dezvoltăm aptitudini și competențe.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE SILVIA FECHETE

BIROUL STĂRII CIVILE AL PRIMĂRIEI ORAȘULUI RECAȘ

Orașul Recaş a avut parte în perioada 01.12.2014-13.01.2015 de o căsătorie și trei nașteri. Iată persoanele care au deschis ochii la început de an și cele care au spus „Da” hotărât în fața primarului.

CĂSĂTORII:

Ioan-Dan DANCI
cu
Anamaria TURCUMAN

NAȘTERI:

David Olariu
Anisia Raluca
Giulia Adela Man

„ORAȘUL MEU PRIN OBIECTIV”

Delia IACOBESCU

În perioada 8 decembrie 2014-28 februarie 2015, în cadrul Liceului Teoretic Recaş se va desfășura proiectul numit „Orașul meu prin obiectiv”. Acest proiect se adresează elevilor și se va finaliza cu o expoziție fotografică.

Începând din 8 decembrie 2014 și până în data de 8 februarie 2015, elevii pot participa la proiectul menționat prin fotografierea, la alegere, a unor aspecte din localitatea Recaş.

Fotografiile vor fi selectate de echipa de proiect și apoi expuse în cadrul liceului nostru.

FINALISTA CONCURSULUI „Fii JURNALIST PENTRU O ZI”

Silvia FECHETE

Iris Duțescu a redescoperit satul Stanciova, aparținător orașului Recaş și a participat la concursul „Fii jurnalist pentru o zi”. Cuvintele frumos așezate și sensibilitatea ei, au făcut-o finalistă. Povestea cu care ea ne-a impresionat o găsiți mai jos.

„LA ȚARĂ”

Aceasta expresie este tratată cu dispreț de unii oameni față de aglomeratul „la oraș”. Mașini,

popularitate, petreceri, asta e ce își doresc persoanele în ziua de azi. Acces la toate evenimentele. Dar în ciuda slăbiciunii pentru viața urbană, mai sunt câțiva români care apreciază frumusețea satelor. Un bun exemplu, de minune a naturii, este satul Stanciova, din inima Banatului. În urmă cu două decenii, majoritatea dintre puținii localnici aveau vârsta trecută de 50 de ani. Acum doisprezece ani, o organizație a unor tineri iubitori ai naturii a făcut această așezare rurală, să fie un adevărat magnet pentru „străini”. La început, sătenii îi vedeau, doar, ca pe oameni ciudați, care se îmbrăcau și vorbeau altfel. Erau diferiți. Și, diferit era ciudat. Dar au învățat să se înțeleagă reciproc prin lucrul comun: alegerea vieții la țară în detrimentul celei de la oraș, admirația pentru natural, în defavoarea artificialului. Acești „străini” au dobândit la rândul lor o atracție pentru românii care s-au plictisit de atâta perfecțiune. Și ca satul acesta, în care locuiesc eu, mai sunt și multe altele, care așteaptă să fie regăsite și iubite din nou, așa că, vă rog, doar un lucru: uitați-vă pe cer, ascultați-vă inima și, dacă vă spune să dați importanță și locurilor mai mici, mai speciale, aparent mai neînsemnate, tot ce vă sfătuiesc e, să o urmați, fiindcă sufletul unui om știe întotdeauna ce e mai bine pentru el, fie asta logic sau nu.

Iris DUȚESCU, 11 ANI, CL. A VI-A, LIC. TEORETIC RECAȘ

Foaia de Ususău

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

La școala profesională toată lumea a învățat meserie. Cei care au terminat atunci, făceau o treabă excelentă

Ionel VASIESCU - viceprimar Ususău

Pe Ionel Vasiescu l-am cunoscut de curând în frumoasa comună Ususău. Dacă ar fi să-l descriu, l-aș caracteriza ca fiind o pată de culoare într-o lume gri. Plin de viață, plin de optimism, plin de poveste, omul alături de care am stat vreme bună la givan poate fi, oricând, o lecție de viață pentru tinerii de astăzi.

Un dialog care a păstrat specificul Banatului de Nord îl puteți descoperi mai jos:

Domnule viceprimar, v-aș ruga, în începutul dialogului nostru, să ne povestiți câteva despre dumneavoastră. Sigur, lumea din Ususău vă cunoaște, dar cititorii jurnalului „Banatul” mai puțin.

► Eu sunt născut și crescut chiar în Ususău.

În ce an v-ați născut?

► În 3 aprilie 1956. Școala primară am terminat-o tot la Ususău.

Mai țineți minte cum se chema învățătorul dumneavoastră?

► Sigur. Gherghe Borlea. Țin minte că nu era de aici. A fost trimis din Arad la noi în comună, știți cum era pe timpuri.

Dintre profesorii dumneavoastră mai trăiesc?

► Trăiește profesorul de română, domnul Tiberiu Micloș, care locuiește în Lipova. El a fost maghiar, dar ne-a predat limba română. A fost un

profesor foarte bun. Din câte știu eu, el a fost tâmplar, dar a urmat studiile de română și așa a ajuns profesor.

După aceea v-ați dus la Arad?

► O, după aceea măică-mea a vrut să mă înscrie la Lipova, să devin croitor. Croitor am fost o zi. Mie îmi plăcea mult să tai mult cu foarfeca, să fac diferite lucruri. Am tăiat o vestă, am cusut-o, am pus-o pe masă întoarsă invers și m-am dus acasă și am spus, de mâine nu mai merg.

De ce?

► Nu-mi place să stau opt ore pe scaun, eu nici acum în primărie, stau cât stau și ies afară, mă duc prin comună, umblu într-una. Că primarul zice: „Ție dacă ți-ar lega cineva o mătură de picioare, ai mătura toate străzile”.

Apropo, de primar, în ce relații vă aflați cu dânsul?

► În relații bune. A fost vecinul meu. El tot zicea că eu trebuie să fiu viceprimar. Eu fiind pensionat de boală, după ce a venit un ordin, mi-au tăiat pensia de boală, chiar și așa eu nu m-am supărat. Au fost oameni care la auzirea vestii au leșinat în sală. Eu am stat și m-am gândit că am două mâini să lucrez și să mă întrețin. Eu îi mulțumesc lui Dumnezeu că m-a înzestrat cu mult. Nu le am pe carte, că puteam să obțin diplome de la toate, electrician, instalator, toate astea eu le fac și acum cu drag.

Dar știți că sunt tineri care spun că nu au unde lucra...

► Cred, că nu vor. Nu se poate, nu există să

nu ai unde să lucrezi, eu și la ora actuală învăț. Când am terminat profesionala de sudor, am fost sudor la vagoane. Am sudat cât am sudat, câțiva ani, atunci, la început, a fost greu. Am început să îndrăgesc sudura. Mie și la școală mi-a plăcut foarte mult. Am avut un profesor, Toma Mărgărit îl chema. A fost inginer la vagoane. El dădea ultimul verdict, el semna ieșirea vagonului în țară. Am avut multe de învățat de la el. Astăzi, toată lumea sudează, eu îi văd pe mulți, dar la un moment dat se întreabă: „de ce se rupe sudura?”. Atunci când sudezi, trebuie să vezi ce faci, aliajul materialului trebuie urmărit, că deasupra lui fierbe ceva, aia e zgura care vine de pe pastă, aia trebuie înlăturată. Să știți, e o teorie mare aici, eu, la mulți, le-am spus „băi, omule, la tine se va rupe, pentru că tu neglijezi zgura ce se învârte deasupra sudurii”.

Vorbiți cu multă dragoste despre asta...

► Păi da, cum? Mie mi-a fost drag să muncesc.

Erau folosite școlile profesionale pe atunci, oamenii învățau meserie.

► La școala profesională toată lumea a învățat meserie. Cei care au terminat atunci făceau o treabă excelentă. Uitați acum, spre exemplu, ne lucrează la primărie un fost coleg, el a terminat dulgher-parchetar, dar, când el îți pune un parchet sau îți slefuește parchetul de lemn, ăla se numește parchet.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE SILVIA FECHETE

LĂCAȘURI ALE VEȘNICIEI NOASTRE

- umare din nr. trecut -

MARIANA VESALON

Biserica Ortodoxă română cu hramul Sf. Ierarh Nicolae din Parohia Ususău, Protopopiatul Lipova, Episcopia Aradului din Mitropolia Banatului, a fost zidită în anul 1912. Costul lucrărilor a fost 56.800 coroane. După tradiție, a mai existat în această parohie, încă o biserică demolată în anul 1913. Planul a fost întocmit de ing. Paul Rozvan, lucrarea a executat-o antreprenorul Sneider Matvias și Ianoș din comună Giula. Este zidită din piatră în stil baroc-vienez, obișnuit în Banat. Turnul este construit din cărămidă și lemn acoperit cu tablă. Bolta, semicilindrică „berceux”, din cărămidă acoperită cu ciment.

Biserica nu este pictată în întregime, doar cei patru Evangheliști, pictorul nefiind cunoscut. Iconostasul este din lemn, ca și mobilierul, pardoseala. Biserica este din plăci de piatră. Biserica a fost sfințită de Episcopul Ioan I. Papp.

Antimisul din 1913 de la Episcopul Ioan I. Papp.

Restaurări interioare și exterioare la biserică și la turnul bisericii nu s-au făcut. Matricolele botezătorilor, cununaților și morților se păstrează din anul 1950. arhiva Parohiei datează din anul 1850.

Preoți slujitori după matricola și tradiție: Alexa Petrovici 1780 - 1810, Gheorghe Petrovici 1810 - 1850, Vasile Petrovici 1850 - 1876, Nemeșu Alexa 1876 - 1889, Vasile Deheleanu 1889 - 1935, Savi Vasile 1935 - 1938, Liviu Dehelean 1938 - 1948, Zorlențan Gheorghe/capelan 1941 1946, Pereteatcu Vitalie 1948 - 1950, Cazacu Victor 1950 - 1957, Ungureanu Traian 1958 - 1963, Avramescu Ioan 1963 1965, Rotaru Silvian 1966, Jirji Valeriu 1968.

În prezent Parohia Ususău este slujită de preot Victor Bocan.

Cărți vechi de ritual: Octoih 1709 Chir Danil, Octoih 1712 Mtr. Antim Ivirescu, Octoih cu catavasier 1712 Stefan Stratimirovici, Triodion 1726 Chir Danil, Adu-narea Cazaniilor 1743 Stefan Stratimirovici.

Obiecte de artă, icoane sau vase sfințite vechi nu există.

Curtea bisericii este împrejmuită cu gard din piatră și fier.

Alături de biserică este casa parohială zidită din cărămidă și din lemn, ca urmare a contribuției credincioșilor, în anul 1937.

OAMENI AI PRIMĂRIEI

Secretar:	Vasile MIRESCU
Data nașterii:	11.10.1951
Locul nașterii:	Ususău
Domiciliul:	Ususău
Starea civilă:	căsătorit
Naționalitate:	român
Studii:	Liceul ...
Universitatea de vest «Vasile Goldiș»;	
Facultatea de drept	

• Fiecare comună, oraș sau subdiviziune administrativ-teritorială a municipiilor are un secretar salarizat din bugetul local. Secretarul comunei, orașului și al subdiviziunii administrative-teritoriale a municipiilor este funcționar public de conducere, cu studii superioare juridice sau administrative.

• Secretarul nu poate fi membru al unui partid politic, sub sancțiunea eliberării din funcție.

• Secretarul nu poate fi soț, soție sau rudă de gradul întâi cu primarul, vice-primarul, sub sancțiunea eliberării din funcție.

• Secretarul se bucură de stabilitate în funcție, în condițiile legii.

Atribuții:

• Secretarul îndeplinește, în condițiile legii, următoarele atribuții principale: - avizează pentru legalitate dispozițiile primarului, hotărârile consiliului local; - participă în mod obligatoriu la ședințele consiliului local; - asigură gestionarea procedurilor administrative privind relația dintre consiliul local și primar, precum și între aceștia și prefect; - organizează arhiva și evidența statistică a hotărârilor consiliului local și a dispozițiilor primarului; - asigură transparența și comunicarea către autoritățile, instituțiile publice și persoanele interesate a actelor în condițiile Legii 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public; - asigură procedurile de convocare a consiliului local și efectuarea lucrărilor de secretariat, comunică ordinea de zi, întocmește procesul verbal al ședințelor de consiliu local și redactează hotărârile consiliului local; - pregătește lucrările supuse dezbaterii consiliului local și comisiilor de specialitate ale acestuia; - asigură aducerea la cunoștința publică a hotărârilor și dispozițiilor cu caracter normativ; - eliberează extrase sau copii de pe orice act din arhiva consiliului local, în afara celor cu caracter secret, stabilite potrivit legii; - legalizează semnături de pe înscrisurile prezentate de părți și confirmă autenticitatea copiilor cu actele originale, în condițiile legii.

Foaiia de Voiteg

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

O ALTĂ ACTIVITATE CULTURALĂ ÎN VOITEG - KERWEI

SĂRBĂTOAREA DE KERWEI A FOST ADUSĂ ÎN BANAT ÎN SECOLUL XVIII DE COLONIȘTII ȘVABI ȘI SE ȚINE ȘI AZI ÎN LOCALITĂȚILE CU PAROHIE CATOLICĂ

În Voiteg, la început naționalitățile română și germană erau dezbinat, astfel încât germanii nu participau la rugi și au organizat propria sărbătoare anuală - kerwei, manifestare la care nu participau românii. La kerwei tineretul era mai organizat și se prezentau din timp la primărie pentru a obține aprobare și o parte din finanțare în vederea aducerii unor fanfare din Giarma, Măureni sau Gotlob. În ziua kerwaiului muzicanții erau duși la tineri la masă, după care se deplasau la biserică unde, avea loc o slujbă religioasă. În fața bisericii era montat un catarg, pe care se aflau un pom și o pălărie împodobite cu benzi colorate și 1 litru de vin. Pomul și pălăria erau licitate și perechea, care oferea mai mult, conducea alaiul care mergea prin sat, însoțit de fanfară la primar și la șeful de post care, erau invitații de onoare la kerwei, apoi la căminul cultural unde începea dansul.

Primarul a deschis balul cu pomul împodobit cu perechea care a câștigat licitația.

Singurul român din sat care a avut curajul să liciteze pomul împodobit al șvabilor era Emil Je-

belean (băiatul lui Ledaru), care era îndrăgostit de o fată nemțoiacă, Ana Krepl cu care mai târziu se și căsătorește. Acest lucru nu ar fi fost permis de către consătenii germani pentru orice român, dar

Ledaru (Moise Jebilean) era unul dintre cei mai înstăriți dintre români.

Astfel, cele două nații (germani și români) vor participa împreună la toate evenimentele culturale din comună. Relațiile dintre români și germani au devenit foarte apropiate, s-au înfiripat prietenii, care au dăinuit peste timp, astfel încât este de remarcat faptul că se ajutau reciproc în caz de nevoie, cum ar fi, de exemplu: la ruga românească femeia de serviciu de la primărie, Nancy Miller o înlocuia pe femeia de serviciu de la CAP, Ida Cioruga, iar la kerwei se inversau rolurile.

CORUL MULTIETNIC FORMAT DIN GERMANII ȘI ROMÂNII DIN VOITEG CONDUS DE PROF. IOAN BOJIN

Pentru o mai bună reușită a activităților culturale, nemțoiacele împreună cu românele participau la diferite festivaluri cu corul căminului cultural. La cor participau: Kati Tiriung, Orban, Maria, Maushamer, Hertzi, Traudi și Eva Windergerst, Susi și Sfesti Varady, Kety Varady, Boghianu Terezia.

De atunci, la fiecare sfârșit de săptămână se organizau programe artistice cu artiști: Dumitru Chepetan, Achim Nica, Ioana Radu, Lucreția

Ciobanu, inclusiv actorul Florin Piersic, cât și baluri organizate cu participarea ambelor nații. La activitățile sportive amintim pe Wener Hanz, frații Altmayer și Maisner.

Toate acestea au rămas la faza de amintiri, deoarece toți șvabi sunt plecați în Germania, iar mulți dintre ei nu mai sunt printre noi. Câțiva dintre cei în viață sau copiii lor mai sună din cand în cand sau mai urmăresc pe internet evenimentele care se petrec în satul lor natal.

POVESTEA UNEI FAMILII DEPORTATE

A trecut jumătate de veac de la tragedia deportărilor în Bărăgan. Nimeni și nimic nu poate răscumpăra suferințele îndurate și nici anii din viață furăți.

Deportarea s-a declanșat în noaptea de Rusaliu în 18 spre 19 iunie 1951, cuprinzând 172 de localități, 12791 de familii, 40300 de persoane din cele trei județe: Timiș, Caraș-Severin și Mehedinți.

Alături de „Canalul morții” și închisorile comuniste, deportarea din Bărăgan face parte din Gulagul comunist românesc.

Aceasta a fost o deportare în masă care avea ca scop, înlăturarea adversarilor politici ai comunismului de la sate, „dislocarea” elementelor suspecte din zona de frontieră cu Yugoslavia și distrugerea proprietății țărănești.

Sub amenințarea armelor, îmbarcați în 6200 de vagoane de marfă, având asupra lor cât se putea încărcă într-o căruță, români, sârbi, germani, bulgari, unguri, basarabeni, bucovineni, vor forma cele 18 așezări din pustiul Bărăganului.

Era vremea secerișului când acestor oameni li s-au luat toate drepturile și li s-a frânt viitorul. Arestați sub cerul liber, deportații au înghebat primele așezări unde domnea sărăcia, mizeria, disperarea și forța totalitarismului. Bogăția gospodăriilor țărănești, biserica, tradițiile, ordinea și civilizația au rămas departe în Banat, deportații începând lupta de supraviețuire. Supravegheate în permanență de securitate și miliție, noile sate aveau un regim de lagăr de muncă și pedeapsă. Pe buletinele deportaților s-a aplicat un semn distinctiv, o ștampilă cu înscrisul „D.O.” (domiciliul obligatoriu) – un semn care va fi înscris pentru totdeauna în dosarul vieții lor.

Au fost așezați în plin câmp, înconjurați de tancuri, cuiburi de mitraliere și soldați din 5 în 5 metri. În prima noapte au dormit în paie, pe haine sau în dulapuri culcate pe pământ sub cerul liber. Apoi și-au făcut colibe din dulapuri și covoare și ulterior bordeie săpate în pământ care, se umpleau cu apă de câte ori ploua. Mai târziu și-au ridicat case din pământ bătut, acoperite cu paie sau stuf, astfel ridicându-se 18 sate.

Iată cum relatează o martoră oculară, Săndulescu Livia, deportarea:

„Într-o noapte întunecoasă, când eram toți acasă, a intrat în sat armata, ne-a trezit pe toți și ne-au cerut legitimațiile. După ce ne-au legitimat, un sergent major s-a răstit la noi că avem trei ore să împachetăm și să părăsim domiciliul. Cu ochii în lacrimi am vrut să trec pragul, dar afară erau trei soldații înarmați care m-au amenințat cu arma, astfel că m-am retras strigând: „Doamne, cu ce ți-am greșit!”. Apoi am împachetat și ne-am luat rămas bun de la casa părintească, de la vecini, de la scumpii mei creștini și am plecat la gară unde, ne-am îmbarcat, în vagoane pentru animale cu tot ce am putut lua cu noi: haine, dulapuri, animale. După multe ore de mers cu trenul am ajuns pironiți și încremeniți într-o stepă pustie. Am început să săpăm pământul pentru a face un bordei și am folosit dulapurile pe post de pereți. Dar, ce ne omora cel mai tare, era lipsa apei pe care, o aduceam de la Dunăre și era foarte rea.

Apoi am fost repartizați la Răchitoasa, unde eram înconjurați de armată și nu prea aveam vecini deoarece nimeni nu îndrăzne să se apropie de „criminali” și „dușmani ai poporului”. Pe parcurs, prin noroai, am reușit să ne construim case acoperite cu trestie și șindrilă, iar mai apoi un lăcaș de rugăciune și un cămin cultural. În timp ne-am împrietenit cu localnicii, pe care i-am învățat să facă diferite mâncăruri din Banat. Aceștia și-au dat seama curând că suntem oameni harnici și cultivați și nu criminalii care eram considerați de comuniști. S-au cimentat astfel legături puternice între deportați și localnici.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI DIRECTOR CAMELIA FOGAȘ

Foaia de Cenei

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Nu pot să rabd, să nu mă duc la holde. Când cu motoreta, când cu mașina, dar mă duc

Mileta ȘTEFANOV

Pe Mileta Ștefanov îl cunosc din primele zile ale veniri mele la conducerea jurnalului regional „Banatul”, știut, ca soț al doamnei Sanda, doamnă, care de zeci de ani, asigură tuturor locuitorilor comunei Cenei, confortul sănătății. Ei bine, în această iarnă, în căsuța lor, curată ca un pahar de cleștar, din vorbă în vorbă, am aflat că soțul doamnei Sanda, este unul din gospodarii fruntași ai comunei Cenei. Zeci de hectare de teren agricol, lucrate cu propriile sale tractoare și utilaje, livadă de pruni și o admirabilă gospodărie zootehnică, fac din acest om, aflat în preajma vârstei de 80 de ani, un model de bănățean de pustă.

Tineri, șomeri cu diplomă universitară, veniți la Cenei, la uica Mileta pentru a vedea că acolo unde există voință, nu diplomă rizibilă, există și drum de mers.

Sunteți un om gospodar, așa cum îi stă bine bănățeanului, fie el de pustă sau de munte. Spuneți-mi, ați avut primul tractor din comuna Cenei, pe care l-ați achiziționat în aprilie 1990.

▶ Da, după ce s-a dat pământul, l-am cumpărat. Am primit atunci trei hectare și tata cinci.

Cum de ați avut curajul unei asemenea investiții în vremea aceea, a trebuit să mergeți până la Brașov...

▶ Am avut bani adunați și am hotărât să fa-

cem asta. Îmi aduc aminte și acum, a costat o sută una mii de lei.

Câte hectare exploatați astăzi?

▶ Ale mele 12, cu ale altora, în total sunt 60 de hectare.

Știu că aveți aproape 80 de ani. La vârsta asta, mai mergeți încă în câmp, nu aveți astâmpăr?

▶ Mă duc, nu pot să rabd, să nu mă duc la holde. Când cu motoreta, când cu mașina, dar mă duc.

Ați început în '90 cu un singur tractor, astăzi, câte dețineți?

▶ Acum am trei tractoare. Pe lângă asta mai avem, mașină de semănat porumb, mașină de semănat grâu, cositoare, presă de paie, greblă, trei pluguri.

Carevasăzică, putem vorbi de un mic SMT...

▶ E prea mic.

Ce vreți să cultivați în acest an?

▶ Anul ăsta vrem să cultivăm așa: 40 de hectare de porumb, 18 de floarea soarelui și restul grâu. Unde a fost anul trecut floare, punem grâu, folosim rotația culturilor. Grâul nu e bun dacă îl pui an la rând, se îmbolnăvește. Un an merge, dar mai mult nu.

Cât ați recoltat la hectar în anul care a trecut?

▶ 12 tone. Dar sunt alții care au făcut și 16 tone la hectar. La grâu am recoltat cam 6.000 de kg, iar la floare cam 3.000.

A scăzut prețul la vreuna dintre aceste culturi?

▶ La toate. Acum un sac de porumb de 80 de

mii de boabe este 1000 lei.

Ați lucrat până în '89 la colectiv, după aceea, iată, în situația de director de SMT. Acuma sunteți propriul stăpân. Vreau să vă întreb: produceți acum mai mult decât produceți la hectar în vremea veche?

▶ Producem. Sunt alte soiuri. Spre exemplu, când eram la colectiv, se zicea că se produce o anumită cantitate, dar nu era chiar așa, se mai pune un hectar în plus, ca să dea bine.

De ce nu se scotea aceeași producție atunci ca și acum?

▶ Probabil și pentru că nu au fost soiuri. Apropos de asta, să vă spun o poveste. Nu mai țin minte în ce an, a fost prim-secretar Pacoste. Președintele nostru, de aici, din Cenei, s-a înțeles foarte bine cu el, erau în relații excelente. A sunat la un moment dat telefonul și l-a chemat la el, la județ. S-a speriat, pentru că nu știa de ce-l cheamă. Pacoste i-a zis: „Uite a fost un inginer din Iugoslavia și a promis că ne dă două soiuri de grâu. Tu ești sârb, pe tine te trimit”. S-a dus la poliție să facă pașapoarte, nu a trebuit să aștepte prea mult, imediat i-a dat pașaportul, ca să vedeți ce forță avea partidul pe atunci. Ei, la întoarcere sârbii ne-au lăsat să trecem, românii nu. Până la urmă s-a rezolvat situația. Era o frică de partid înainte, de Doamne ferește.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

DE PE BĂNCILE ȘCOLII DIN CENEI

UN GÂND PENTRU EMINESCU

INVĂȚĂTOARE DELIA CHEȚMAN

„Vreme trece, vreme vine
Toate-s vechi și nouă toate
Ce e rău și ce e bine
Tu întreabă și socoate”

Mihai Eminescu este în literatura română creator al unor opere ce străbat timpul, trăind într-o perpetuă actualitate. Semnificația lui a dobândit, în conștiința poporului nostru, caracterul unui mit. Poetul „nepereche”, cum avea să-l numească George Călinescu, reprezintă în literatura noastră, un dublu reper de valoare luată în absolut, înscriindu-se în contextul literaturii universale, alături de Dante, Hugo, Goethe, cum aprecia Tudor Vianu și de specific național, drept ipostază unică a sufletului românesc în concernul poetic al lumii.

Articolele publicate în revista „Timpul” nu, doar că, au atras atenția contemporanilor săi, provocând mare vâlvă, dar impresionează și astăzi vibrația lor patriotică.

Opera lui Mihai Eminescu își are locul propriu nu numai în literatura română, ci și în cea universală. Generațiile în succesiunea lor, își transmit, ca pe o datorie sacră, convingerea că Mihai Eminescu este cel mai mare poet național. Referindu-ne la valoarea creației eminesciene, din punct de vedere al relației național-universal, George Călinescu afirma: „fiind foarte român, Eminescu este un mare poet universal”.

Mihai Eminescu a fost o personalitate covârșitoare. Ca poet s-a remarcat prin forța de sinteză a izvoarelor autohtone și universale, prin imaginație bogată și fantezie creatoare, prin înălțarea filozofică și printr-o viziune cosmică și mitologică asupra omului. De asemenea, el a scris și proză, în special fantastică, dar aceasta a stat mult timp în umbra poeziilor sale.

Avem convingerea că, dacă mai trăia, sănătos fiind, încă douzeci de ani, el ar fi fost considerat, fără putință de contestare, ca unul dintre cei mai mari creatori de poezie din întreaga literatură a lumii.

IZVESTAJ

Uernici parohije Cenej su na najsvecaniji nacin proslavili najveci srpski praznik Svetoga Savu. U 10 casova sluzena je sveta liturgija. Crkva je bila puna ljudi, zena, a pogotovo dece. Za pevnicom je pojao cenejski hor, apostol je citao Miodrag Aradan, a prigodnu besedu povodom praznika je odrzao mesni paroh. Nakon molitve proslo se na svecani cin osvecenja koljiva i rezanje kolaca. Ovogodisnji kumovi bila su sva srpska deca, a Slavsku ruzu za narednu godinu je preuzeo Ivan Milovan. Posle svete liturgije deca su pod smotrom njihovih vaspitaca i uciteljica odrzali malu „Svetosavsku akademiju” i bili nagradeni poklon paketcima. Zablagodarili smo Gospodui Svetomu Savi za divan dan i sam praznik, a nadamo se da cemo i dogodine proslaviti u miru i zdravlju. „DA ZIVIMO SVI U SLOZI / SVETI SAVO TI POMOZI” AMIN !!!

jerej Borislav Razvan MAKOVEJ

Din albumul cu poze frumoase al muzeului nostru

Foaia de Birchis

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Ce doresc eu, nu ține de mentalitate, ci de calendar

Dr. Ioan BERBECA

Mă leagă de conducerea Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, o prietenie frumoasă și o rodnică colaborare. Și totuși, uneori, în anumite zile, sunt surprins, plăcut în adevăr, de oameni aflați la vârful Uniunii. O astfel de zi, a fost aceea în care redactorul-șef al jurnalului regional „Banatul”, domnișoara Silvia Fechet, mi-a solicitat să așez o convorbire cu domnul Ioan Berbeca, medicul veterinar al comunei Birchis, în conturul unui interviu. Am acceptat cu plăcere, convins fiind, că a sta de vorbă cu anumiți contemporani, este o reală desfătare spirituală.

Domnule doctor, Ioan Berbeca, mă aflu în inima căldurosului dumneavoastră cămin, în calitate de colaborator al jurnalului regional „Banatul”, rugându-vă să vă rupeți un răgaz din timpul dumneavoastră, pentru a-mi răspunde la câteva întrebări. Dacă am acceptul domniei voastre, atunci, să începem.

► Păi, să începem!

Știu, că sunteți fu al comunei Birchis, ca atare, ce v-a determinat în tinerețe, să urmați studiile medical-veterinare și, mai apoi, să profesati această meserie, chiar în localitatea în care a-ți pronunțat prima dată, cuvântul mamă?

► Părinții mei, bănățeni la origini, mama, localnică din comuna Birchis, iar tata, din județul Timiș, au avut, mai mereu, ograda plină de animale și, inerent, le-am îndrăgit de mic, iar, când am crescut, am vrut, pe lângă dragostea ce le-o port, să le fiu și tămăduitor. Iar apoi, ca medic în Birchis, a fost un lucru care a venit firesc, doar jumătate din rădăcini fiindu-mi aici.

Domnule doctor, spuneți-mi, vă rog, un moment din viață, care v-a marcat cu adevărat.

► Venirea pe lume a unicei mele fiice, mai ales, că s-a produs cu oareșce emoții.

Din meșteșugul de „tămăduitor” de animale, care zi v-a rămas vie în memorie?

► Ca vindecător de necuvântătoare, o zi specială a fost aceea, când s-a ridicat primul armăsar, căruia i-am făcut operația de orhidectomie, intervenție care a decurs normal, dar stăpânită de emoția că operez un animal frumos și nobil, calul.

Aveți o familie frumoasă, spuneți-mi cum s-au împăcat cele două farmaciste din viața dumneavoastră, soția și fiica, cu programul dumneavoastră, care s-ar putea sintetiza prin sintagma, „la permanență”?

► Am fost binecuvântat cu o familie minunată, o soție și o fiică înțeleghătoare, care mi-au făcut plecările ușoare, venirile senine, și m-au așteptat de fiecare dată cu masă plină și mai ales cu un suflet cald. Altfel ar fi fost

destul de greu.

Dacă ar trebui să o porniți de la capăt, ce ați vrea să schimbați în viața și în meseria pe care ați îmbrățișat-o cu atâta succes?

► Dragul meu, aș urma și în viață, dar și în meserie, același drum, dar, desigur, cu și mai multă responsabilitate.

Dacă ar fi să îmbunătățiți calitatea serviciilor dumneavoastră, ce credeți că ar trebui schimbat în mentalitatea medicului Berbeca?

► Ce doresc eu, nu ține de mentalitate, ci de calendar. Am aproape trei decenii de profesie, știu cu ce se mănâncă medicina veterinară, dar aș vrea să-mi reamintesc cu ce se mănâncă tinerețea. (Zâmbește ușor...)

În încheiere, un gând către locuitorii comunei dumneavoastră, care știu, sigur că sunt atât prietenii cât și solicitanții dumneavoastră?

► Le doresc doar bine, să mă înțeleagă și când zâmbesc, și când sunt încrunțat, pentru că eu sunt singur, iar ei, o întregă comunitate. Uneori obosesc, dar merg mai departe pe același drum cu ei, un drum care, în viitor, îl doresc tuturor să fie poate, mai bun.

Domnule, doctor, vă mulțumesc.

► Și eu, vă mulțumesc, atât dumneavoastră, cât și întregului colectiv de redacție al acestui unic jurnal.

INTERVIU CONSEMNAȚ DE
DR. VASILE VIȘĂOAN

ORGANIZAREA PĂȘUNATULUI

Pentru menținerea suprafeței, punerea în valoare, folosirea optimă a pajiștilor și protecția mediului, se va avea în vedere că în cazul utilizării pajiștilor aflate în domeniul public și privat al comunei de către membrii colectivității locale, care dețin un număr mai mare de animale înscrise în RNE, afectându-se încărcătura optimă, compartimentul agricultură prin ing. Teodrescu Ovidiu va întocmi un

grafic cu ciclul de pășunat, cu numărul de zile în care animalele pășunează efectiv pe suprafețele de pajiști închiriate, precum și timpul scurs de la scoaterea animalelor pe teren și până la reintroducerea lor la pășunat pe aceeași suprafață.

Pe durata refacerii pajiștei pentru regenerarea plantelor, animalele vor pășuna pe pajiștele proprietatea privată a cetățenilor.

Deținătorii de animale (persoane fizice și juridice) membrii ai colectivității locale care întrunesc condițiile prevăzute de OUG 34/2013 și a normelor de aplicare 1064/2013, pot închiria o suprafață de pășune în condițiile prevăzute de lege, proporțional cu efectivele de animale deținute în exploatație pe o perioadă de maximum 5 ani.

Lucrările de întreținere a pajiștilor, precum și a utilităților zoopastorale din perimetrul pășunii închiriate, se vor efectua de către crescătorii de animale care le folosesc. Condițiile și nivelul acestor lucrări sunt cuprinse în contractul cadru de închiriere.

- va urma -

SECRETAR Radu ZAHARIADE

INFORMAȚII UTILE PENTRU CETĂȚENI

Mălina OLARIU

În data de 04 februarie 2015, a avut loc în sala căminului cultural din localitatea Birchis adunarea cetățenească a locuitorilor din cele patru sate aparținătoare comunei, la care au participat majoritatea crescătorilor de animale

de pe raza UAT Birchis. Scopul acestei adunări a fost acela, de a informa crescătorii de animale cu privire la administrarea, gospodărirea și întreținerea celor 1400 ha pajiști permanente, proprietate privată a comunei. În vederea asigurării suprafețelor de pajiști permanente pentru întreg efectivul de animale, proprietatea cetățenilor din colectivitatea locală, toți proprietarii și asociațiile legal constituite de pe raza comunei trebuie să depună până la data de 01 martie 2015, la compartimentul agricultură din cadrul primăriei Birchis, o cerere din care să rezulte suprafața de pajiști solicitată pentru a fi închiriată în condițiile legii. Cererea trebuie să fie însoțită de acte doveditoare a numărului de animale înscrise în RNE pe specii. Pentru o mai bună înțelegere a condițiilor ce trebuie îndeplinite în vederea închirierii pajiștilor permanente cetățenii sunt rugați să ia la cunoștință prevederile OUG 34/2013, modificată și actualizată prin legea 86/2014 și OUG 63/2014, precum și normele metodologice de aplicare.

Foaiia de Vermeș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

VACANȚĂ, SĂRBĂTORI ȘI CÂNTEC LA VERMEȘ

Vermeșul a dat și va mai da oameni care vor fi mereu fala sa. Dar pentru ca personalitatea tinerilor să se împlinescă armonios, la temelia educației lor, trebuie să se regăsească mereu, Biserica și Școala.

Ion Iacob DAMIAN
Primar al comunei Vermeș

GERSON TEACA

Vacanța intrasemestrială, a Sărbătorilor de Iarnă, a fost primită la Vermeș cu mare bucurie, dar și emoții, atât de copii, cât și de cei dragi lor. Când am spus emoții, am făcut referire la serbările de Crăciun, care au avut loc la Căminul Cultural „Cassian R. Munteanu” din localitate.

Vineri 19 dec 2014, preșcolarii de la Grădinița din Vermeș, îndrumați de cele două educatoare Marioara I. și P. Luminos, au prezentat, de-a lungul celor aproape două ore, un frumos program de poezii și colinde asociate

sărbătorilor, care tocmai băteau la ușă, urmate de sceneta *Uite vine moș Crăciun* și apoi un scurt spectacol de dansuri populare tradiționale din zonă.

Duminică, 21 decembrie, în fața unei săli arhipline și în decursul a aproape trei ore, a avut loc serbarea Școlii Gimnaziale, spectacol intitulat *Iată vin colindătorii*, prezentat de doamna directoare Alina Mingea, în care copiii prin poezii, colinde și piesa *Noapte Sfântă de Crăciun*, au vestit Nașterea Mântuitorului.

La final, ansamblul de dansuri populare *Vermeșana*, a prezentat un fastuos program, ce a cuprins șapte prelucrări coregrafice legate de obiceiurile locului.

În pauzele programului de dansuri, atmosfera a fost întreținută de o tânără speranță a folclorului românesc și mai ales bănățean, Raluca Urda, eleva în cls. a VII-a la școala din Vermeș, careia îi dorim să crească și să ne reprezinte la fel ca Petrică Chiodan, Ion Cimponier, Daniel Secoșan sau virtuozul Doru Țaranu, fii ai satului, cărora le mulțumim că sunt alături de noi de fiecare dată. Și asta pentru că locurile natale nu se uită și nu este dor mai greu decât dorul de casă și anii copilăriei. Le mulțumim din suflet pentru efortul

depus.

După spectacolul prezentat în fața celor dragi și a bradului împodobit, care se spune că este magic, având unul din rolurile importante ale Crăciunului, moșul intrând doar în casele unde este brad, copii au fost răsplățiți de acesta cu daruri din partea Primăriei și Consiliul Local al comunei Vermeș.

Așadar, pentru toți cititorii jurnalului *Banatul*, din partea Consiliului Local Vermeș și al aparatului primarului un An Nou cu sănătate, bunăstare și binecuvântat sufletește.

RALUCA URDA - SPERANȚA VERMEȘULUI FOLCLORIC

MIHAELA IDOT

Sunt copii care își sacrifică copilăria pentru a deveni vedete. La vârsta foarte fragedă la care încep să descopere ce este dansul sau muzica, nici măcar nu știu ce înseamnă cuvântul vedetă, dar își pun inocența, talentul, ambiția pe tavă, și își surprind prin atitudinea lor atât părinții, cât și profesorii. Agitația din jurul nostru, activitățile cotidiene în care suntem angrenați în fiecare zi, criza din care se pare că nu mai ieșim, nu ne dau însă voie să deschidem ochii mari și să vedem adevăratele valori, care cresc sub ochii noștri. Este și cazul Ralucai Urda, un copil care a început să îndrăgească dansul și muzica populară de la o vârstă fragedă. Acum este în clasa a VII-a, la Școala din Vermeș și cântă cu multă pasiune. La inițiativa domnului primar, Ion Damian, am descoperit această fată minunată, cu care „vermeșenii” se pot mândri.

Noi modificări în Codul RUTIER

Codul rutier s-a schimbat din 6 februarie a.c., când au intrat în vigoare noi reglementări referitoare la transportul copiilor în mașină. Câteva modificări ale Codului au intrat deja în vigoare în septembrie 2014, când s-a impus obligativitatea purtării centurii de siguranță de către minori și interzicerea transportării copiilor mai mici de trei ani în vehicule, care nu sunt echipate cu sisteme de siguranță.

Noile norme, sunt incluse în Hotărârea Guvernului nr. 11/2015 pentru modificarea și completarea Regulamentului de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1391/2006, care a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 35 din 15 ianuarie 2015.

RUBRICĂ REALIZATĂ CU AJUTORUL POLIȚIEI VERMEȘ

Foaia de Lugoj

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

După 40 de ani...

Silvia FECHETE

Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolit al Banatului Istoric și Președinte de onoare al jurnalului regional „Banatul”, a împlinit o vizită canonică la Lugoj, capitala spirituală a Țării Banatului.

Sute de lugojeni, alături de alți locuitori ai Țării Banatului, au făcut ca Biserica „Adormirea Maicii Domnului”, în ziua de 1 februarie 2015, să fie neîncăpătoare. A fost cea dintâi deplasare a Înaltpreasfințitului Părinte, în afara municipiului de reședință mitropolitană,

de la întronizarea Înaltpreasfinției Sale ca Mitropolit al Banatului istoric.

Întâmpinat de un sobor de preoți, avându-l în frunte pe P. On. Ioan Cerbu, Protopopul Lugojului, Înaltpreasfințitul Părinte, a făcut cunoscut tuturor celor prezenți, că revine în orașul Lugoj, după o absență de 40 de ani!

Obişnuiam să vin des la această biserică, în anii în care am fost în armată, aici la Lugoj, a spus Mitropolitul Banatului istoric, înainte de a intra în biserică cu două turnuri, pentru a participa la Sfânta Liturghie.

În slujba cititorului

PLĂTEȘTE MAI UȘOR TAXELE și IMPOZITELE LOCALE

Andrada CĂDARIU

Serviciul Impozite și Taxe din cadrul Primăriei Municipiului Lugoj anunță cetățenii și persoanele fizice autorizate, că impozitele și taxele locale pot fi achitate și online.

În vederea conectării la sistemul de plată online, respectiv la adresa www.ghiseul.ro pentru plata impozitelor și taxelor locale, este necesară obținerea unui

nume de utilizator și a unei parole.

În acest scop este suficientă o singură deplasare la sediul Primăriei Municipiului Lugoj, camera 7 și prezentarea unui act de identitate.

Judoka la Lugoj

ALEXANDRA TOMESCU

Sala de Sport „Lavinia Miloșovici” a găzduit, un stagiu comun de pregătire pentru judoka, organizat de Secția de Judo a CSS Lugoj.

La acest stagiou au participat peste 50 de sportivi din Lugoj, Timișoara și Kikinda, Serbia. Evenimentul s-a derulat în două sesiuni de antrenamente, pentru categoriile de vârstă U-12, U-14 și U-16, masculin și feminin. Stagiul a reprezentat un bun prilej de pregătire în vederea participării sportivilor antrenați de prof. Olteanu Andreea și Toth Cristina, la diferitele competiții care-i așteaptă în 2015.

CETĂȚENI DE ONOARE AI MUNICIPIULUI LUĞOJ

Claudia BARBU

Începem cu acest număr al jurnalului regional „Banatul”, prezentarea, într-o lunară ordine alfabetică, a cetățenilor de onoare ai orașului nostru. Gheorghe AF-RIM s-a născut în comuna Rogova, jud. Mehedinți, la 22 decembrie 1899. A participat la luptele de pe front cu Regimentul 17 Infanterie, având gradul de căpitan și comandând un batalion. Pentru faptele de arme a fost decorat cu Coroana României în grad de cavaler. După căderea Odessei a fost trimis la Lugoj și numit instructor la Școala de Subofițeri. Pentru că a fost voluntar în Primul Război Mondial, a fost răsplătit

cu Medalia Comemorativă Regele Ferdinand și Steaua României clasa a V-a. A primit și Crucea Comemorativă a celui de Al Doilea Război Mondial. La propunerea Asociației Naționale a Veteranilor de Război, Subfiliala Lugoj, Consiliul Local al Municipiului Lugoj a aprobat ca să fie numit «Cetățean de Onoare». Gheorghe Afrim, a încetat din viață în anul 1996.

BIROUL DE PAȘAPOARTE DE LA LUĞOJ ÎȘI CONTINUĂ ACTIVITATEA ȘI ÎN ANUL 2015

DARIA NICHÎTEANU

În baza Protocolului de colaborare încheiat în anul 2013 între Instituția Prefectului - Județul Timiș și Primăria Municipiului Lugoj, în anul 2014, s-a continuat activitatea de

preluare și eliberare a pașapoartelor electronice, conform programului stabilit de comun acord.

Astfel, la punctul mobil din municipiul Lugoj au fost preluate, în cursul anului 2014, un număr de 945 cereri pentru eliberarea unui pașaport electronic și a fost eliberat un număr de 908 pașapoarte electronice.

Întrucât activitatea este benefică pentru cetățenii municipiului Lugoj venind în sprijinul acestora și evitându-se deplasarea la Serviciul Public Comunitar Local pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Simple - Timiș, aceasta va continua și în anul 2015.

Foaia de Fârliug

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Primăria este mereu „aerisită” datorită operativității cu care sunt serviți cetățenii

Cornel NEGARIU - viceprimar al comunei Fârliug

2i de iarnă capricioasă, zi bacoviană în care printre fulgii mari de nea, se strecoară stropi iuți de ploaie. De o parte și de alta a drumului, păduri înțepenite într-o liniște ruginie. Domnul Mihai, șoferul Uniunii, tace sadovenian. Știe dânsul că nu vorbește,

tăcerea dă cântecului glas. Ne apropiem de Fârliug. În sediul primăriei domnește ordinea și curățenia. Căldură molcomuță, biroul primitor, ceaiul fierbinte și politețea domnului viceprimar, mă îndeamnă să cred, că iarna, este un anotimp pe care, dacă oamenii vor, îl pot apropia, prin bună-cuviință, de primăvară.

Domnule viceprimar, cum ar suna autobiografia dumneavoastră, redată succint?

► Am avut cam același traseu pe care l-au urmat mulți colegi din generația mea. Născut în Dezești, după absolvirea Școlii Generale din Fârliug, am continuat la Reșița cu liceul, după care am absolvit o școală posliceală tehnică în specialitatea construcției de mașini. În perioada școlii și după, timp de 39 de ani am lucrat în Uzina Constructoare de Mașini Reșița. În anul 2008 am luat decizia de a mă întoarce acasă la Dezești și de continua alături de consătenii mei mai departe. În cadrul Consiliului Local am avut un mandat de consilier în perioada 2008-2012, iar din 2012 până în prezent sunt viceprimarul Comunei Fârliug.

Deși la prima vedere nu pare deloc ușor, lu-

crurile se simplifică dacă ai pus la punct un sistem informațional performant și personalul din primărie pe măsură. Lucrul acesta am reușit să-l instituim în Primăria Fârliug și dacă ne treceți pragul că primăria este mereu „aerisită” datorită operativității cu care sunt serviți cetățenii.

Deși bugetul este din ce în ce mai „subțire” și aici mă refer la sumele alocate mai nou de Guvernul României (Comuna Fârliug fiind la coada clasamentului pe județul Caraș-Severin) încercăm să supraviețuim și în acest an în care cea mai spinoasă problemă cu care ne confruntăm este partea de cofinanțare a proiectelor aflate în derulare în acest an.

Am observat, spre bucuria mea ca „gost”, că există o admirabilă colaborare între dumneavoastră și domnul primar Ioan Borduz. Cum s-a ajuns la această cooperare susținută azi, de un respect reciproc?

► Faptul că, fiecare dintre noi, înainte de a intra în administrația publică locală, a condus diferite colective, ceea ce bineînțeles constituie un avantaj, de asemenea aparținem aceleiași generații care și-a creat drum în viață pe cont propriu, plecând de jos.

Care proiect finalizat pentru comuna Fârliug vă este cel mai drag?

► În fiecare proiect indiferent de dimensiune are, dacă pui suflet rămâne ceva din tine acolo, îmi este greu să aleg, dar dacă totuși trebuie dat un răspuns, mă gândesc la unul dintre proiectele vitale, ca de exemplu, „Sistemul de alimentare cu apă pentru satele Fârliug, Dezești și Scăiuș”.

Este proiectul cel mai lăudat, atât de consu-

matori cât și de laboratoarele de analiză care arată că apa este foarte bună și se încadrează în baremul de apă plată. E bine să ne oprim aici, că dacă mergem mai departe ar trebui să ne gândim la un alt proiect de viitor, acela de îmbuteliere a apei plate.

Ce calitate apreciați la colaboratorii dumneavoastră?

► Amabilitatea și profesionalismul.

Unul din obiectivele turistice ale comunei Fârliug, este Biserica Greco-Catolică din localitatea Scăiuș, acolo unde se află Icoana Maicii Domnului care a lăcrimat în anul 1934. Cum ajunge turistul acolo?

► Biserica Greco-Catolică din Scăiuș, este o clădire de patrimoniu, unde sălășluiește Icoana Maicii Domnului cu atestare din perioada în care a lăcrimat.

Noul Complex Religios construit în anul 2014, format din biserică, casa pelerinului, terase și alei pavate se îmbină în mod armonios cu vechea biserică și clopotniță, toate așezate într-un spațiu mirific și generos.

Da, este de vizitat acest complex unde se poate ajunge din Lugoj sau din Reșița pe DN 58A, urmând indicatorul spre satul Scăiuș. Mai multe informații despre Icoana Maicii Domnului, puteți afla și de pe site-ul Comunei Fârliug, www.comuna-farliug.ro

Știu că distribuți cu o extrem de mare chibzuință, jurnalul regional „Banatul”. Cum este el primit de oamenii comunei?

► Cu mult interes.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

MEDICUL COMUNEI NOASTRE

DR. CAIUS GHELESIAN

este reprezentat de combinația dintre calciu și vitamina D.

Alimentele bogate în calciu sunt reprezentate în ordine de:

1. Produsele lactate: lapte, iaurt, brânză care sunt și ușor de asimilat.
2. Legumele verzi: spanac, varza, brocoli, salată, mazărea, ceapă verde, urzici.
3. Ouăle.
4. Peștele: sardinele, somonul sau macroul.
5. Produsele din soia: lapte de soia, iaurt din soia sau brânză tofu.
6. Portocalele, 100 grame de portocale conțin 30 mg. calciu, o cantitate aproximativ egală cu cea conținută de un ou.
7. Fructe uscate: smochine, migdale, alune,

curmale, nuci.

Calciul asigură dezvoltarea armonioasă a sistemului osos fiind fixat în proporție de 90% în oase. De asemenea ajută la contracția mușchilor, previne apariția hipertensiunii arteriale și protejează dantura.

Există alimente care favorizează pierderea calciului și acestea sunt: cafeaua, alcoolul, băuturile acidulate, sarea și ciocolata. Fumatul reduce absorbția calciului. Un nivel scăzut al calciului în organism determină apariția hipocalcemiei (spasmofilia) manifestată prin senzație de amorțeală, furnicături la nivelul diverselor părți ale corpului (în jurul gurii, mâinilor sau picioarelor) și senzație de sufocare.

Vitamina D asigură fixarea calciului în oase și este sintetizată de organism cu ajutorul soarelui fie este absorbită din alimente (gălbenuș de ou, pește).

Exercițiile fizice sunt importante în dezvoltarea osoasă, practicarea unui sport sau mersul pe jos ajută menținerea unei sănătăți osoase.

În final, un studiu american recent publicat, afirma că reducerea cu 3 ore a timpului petrecut pe scaun poate prelungi perioada de viață cu peste doi ani.

ÎNTÂLNIREA VÂNĂTORILOR

ADRIANA POPA

Vineri, 13 februarie 2015, grupa de vânătoare nr. IV Fârliug-Ezeriș (componentă a Clubului de Vânătoare Reșița), organizează închiderea oficială la vânătoare de mistreți. Întâlnirea vânătorilor va avea loc la orele 09,00 la Casa de Cultură Fârliugeana din Fârliug, iar petrecerea vânătoarească, în aceeași locație, unde vă puteți delecta cu bucate tradiționale și muzică de calitate, începând cu orele 16,00.

Foaia de Coșteiu

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

CE ȘTIM DESPRE EMINESCU?

Cred și acum, așa cum voi crede toată viața, că educația este legată strict de trei entități: familie, școală și biserică! Dar fără școală, nu poate fi citită scriptura!

Petru CAREBIA
Primar al comunei Coșteiu

Prof. **Claudia FILEA**

Eminescu? Este cel mai mare poet român! Acesta este primul răspuns pe care îl dă orice elev. În fiecare an, în școli, îl omagiem, recităm versuri din creațiile sale, scriem despre viața și opera sa. Cu toate acestea, se pare că elevii devin tot mai puțin interesați de cineva care a trăit și a scris în urmă cu mai bine de o sută de ani. De aceea trebuie, ca de fiecare dată celebrarea lui Mihai Eminescu să aibă un element nou, care să contribuie la menținerea interesului copiilor: să fie prezentat un material atrăgător care să conțină și imagini, să se recite poezii traduse în alte limbi, să se asculte poezii recitate de alți scriitori români, să se realizeze desene care să reflecte conținutul versurilor, să se organizeze un concurs de creație literară inspirată de opera poetului.

De asemenea putem să-i ajutăm pe copii să afle lucruri mai puțin cunoscute despre Eminescu. De exemplu că, în ciuda problemelor

sale de sănătate, a scris poezii până în ultima clipă a vieții sale. În buzunarul de la haina pe care o purta în momentul morții, se aflau, scrise de mână, poeziile *Viața și Stele în cer*. O altă informație interesantă este faptul că revista *Familia*, care i-a publicat lui Eminescu prima poezie în 1866, se mai tipărește și azi. În 1987 a apărut filmul *Luceafărul* regizat de Emil Loteanu, singurul film care prezintă viața lui Eminescu.

O știre aparte este aceea că 9495 *Eminescu* este un asteroid descoperit în 1971 la Observatorul Palomar, California. Diametrul asteroidului său nu depășește 6 km. Se poate apropia la 140.000.000 km de Pământ. Când a fost descoperit, la 26 martie 1971, de către astronomii americani, aceștia l-au numit simplu 9495. În anul 2000, an care a fost declarat „anul Eminescu”, președinta Comitetului Național Român de Astronomie, Magda Stavinschi, a anunțat că Uniunea Astronomică Internațională

(IAU) i-a atribuit asteroidului 9495 numele lui Mihai Eminescu.

Desigur că există și alte modalități de a-i determina pe copii să fie interesați de poetul nostru național. Responsabilitatea este a noastră, a tuturor celor, care știm că de Eminescu nu-ți amintești doar o dată pe an - la 15 ianuarie - sau atunci când ai de studiat o poezie de-a lui. Eminescu este român! Iar noi suntem români, oriunde ne-am găsi în această lume.

Lucrul acesta l-au înțeles și elevii Școlii Gimnaziale din Coșteiu. De aceea n-au lăsat să treacă neobservată ziua de 15 ianuarie. De data aceasta au învățat cu sârg poezii scrise de Eminescu și apoi le-au recitat în cadrul unui concurs în fața unui auditoriu și a unui juriu. Emoțiile și-au făcut simțită prezența, dar au fost învinse de îndrăzneții recitatori. Truda le-a fost răsplătită cu aplauze, dar și cu diplome și premii. Deja pentru anul următor s-au anunțat mai mulți participanți. E semn bun, nu?

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ
CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI COȘTEIU

HOTĂRÂRE

NR. 1 din 08.01.2015

Privind alegerea președintelui de sedință

În conformitate cu prevederile art. 35, art. 41 din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;

Având în vedere avizul comisiei de specialitate;

În temeiul prevederilor art. 45 alin. 1 din legea nr. 215/2001 - privind administrația publică-locală, republicată și modificată.

Consiliul Local al comunei Coșteiu

Președinte de sedință,
Consilier Local
Ioan Daniel BABA

HOTĂRĂRILE
CONSILIULUI LOCAL

HOTĂREȘTE

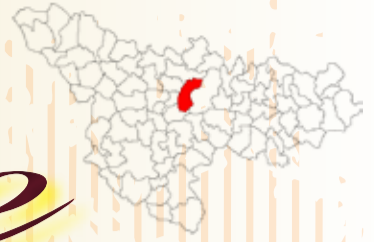
Art. 1 - Se aprobă ca începând cu luna ianuarie 2015, președinte de sedință vor fi consilierii locali în ordine alfabetică.

Art. 2 - Prezenta hotărâre se comunică:

- Instituției Prefectului județului Timiș;
- Primarului comunei Coșteiu - d-lui Petru Carebia
- Se afișează.

Contrasemnează pentru legalitate,
Secretar
Mariana ARDELEAN

Foaia de Remetea Mare

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Nu m-aș fi văzut totuși altceva decât doctor! A fost, să spunem, o inspirație și sunt sigură, acum, că nu mi-am greșit vocația

Alina GHERGU

Definiția pe care Ambrose Bierce a dat-o doctorului, suna așa: „Medic - cineva spre care ne îndreptăm speranțele când suntem bolnavi și căinii când suntem sănătoși”. Am vrut să vedem dacă jurnalistul a avut dreptate și am stat de vorbă cu cea

care se îngrijește de sănătatea localnicilor din Remetea Mare, doamna doctor Alina Ghergu.

În puține cuvinte, din pricină de laconism tipografic, cine sunteți dumneavoastră, doamnă?

► Numele meu e Alina Ghergu, născută Tarniceru, în Timișoara, în 7 martie 1980. Am urmat toate studiile în Timișoara, liceul C. D. Loga și Universitatea de Medicină și Farmacie Victor Babeș, pe aceasta absolvind-o în anul 2003. Lucrez în comuna Remetea Mare din anul 2009 și am o fetiță de 9 luni.

Cum și când s-a întâmplat să alegeți medicina?

► Mama mea fiind medic am simțit probabil de mică faptul că voi fi medic, deși a existat un moment în liceu, în clasa a XI-a, când am ezitat. Dar, parcă, nu m-aș fi văzut totuși altceva decât doctor! A fost, să spunem, o inspirație și sunt sigură, acum, că nu mi-am greșit vocația.

Eu știu cum privesc guvernării lumea medicilor, dar aș vrea să aflu diagnosticul medicilor pus guvernărilor?

► Guvernării pentru mine sunt oameni care parcă nu trăiesc în lumea noastră și percep problemele populației detașat, dezinteresat și câteodată abstract. Am putea să le spunem «lunatici», deși asta nu e chiar un diagnostic medical. Adică ei dorm, iar noi trăim după regulile pe care ei le fac «adormiți».

Cu ce cazuri vă întâlniți mai des, aici în comuna Remetea Mare?

► Comuna Remetea Mare nu face excepție de la cazurile populației României în general,

deci bolile cardiovasculare sunt pe primul loc la populația de vârstă a II-a și a III-a, apoi sunt bolile digestive, iar la bătrâni sunt bolile reumatice, discopatiile lombare, spondilozele, bolile osoase. La copii primează infecțiile respiratorii, care, parcă, niciodată nu se termină, iar apoi sunt bolile alergice, care sunt din ce în ce mai frecvente.

Și dascălul și preotul și medicul desigur, aflați într-o comună, se află în interdependență cu administrația locală. În ce fel se desfășoară colaborarea dumneavoastră cu conducerea primăriei Remetea?

► Comunicarea cu Primăria Remetea Mare se face în condiții foarte bune, la nivel instituțional, ori de câte ori este nevoie, iar atunci când am avut nevoie de ajutor (și aici mă refer financiar) la înființarea Centrului Medical de Permanență, din partea conducerii am primit sprijinul necesar.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

DEPARTAMENTELE PRIMĂRIEI

PRINCIPALELE ATRIBUȚII ALE AGENTULUI AGRICOL

ELENA POP

Primăria comunei Remetea Mare face cunoscut, rând pe rând, fiecare departament al primăriei, atribuțiile pe care le au angajații și cum îi puteți contacta. Faceți cunoștință de această dată cu Lucreția Dumitru. Este referent agricol și vă stă la dispoziție zilnic la sediul primăriei. Mai jos veți găsi câteva date, cu care vă poate fi de folos:

Referentul, agent agricol, din aparatul propriu al primarului comunei Remetea Mare, îndeplinește în condițiile legii următoarele atribuții principale:

1. Asigură înregistrarea și ținerea la zi a re-

gistrului agricol al comunei, date referitoare la terenuri, producții obținute pe categorii de proprietari, efectivele de animale, utilaje agricole și construcții deținute în gospodării, evidențe ținute în conformitate cu prevederile legale;

2. Îndeplinește activitățile cu caracter agricol din cadrul instituției publice din care face parte;

3. Ori de câte ori consideră necesar, informează conducătorul instituției publice, în speță, primarul sau viceprimarul, despre situația ivită la nivelul compartimentului din care face parte;

4. Propune primarului sau viceprimarului măsuri de eficientizare a muncii la nivelul serviciului din care face parte;

5. Urmărește îndeplinirea la timp a obligațiilor contractuale cu caracter agricol ale instituției publice, putând pentru aceasta cere relații de la toate serviciile din componența aparatului tehnic al con-

siliului local;

6. Ține la zi evidența producătorilor agricoli și exploatațiilor agricole de pe raza comunei;

7. Verifică baza în care producătorii agricoli solicită certificat de producător, întocmește procesul verbal de constatare și propune eliberarea acestuia;

8. Întocmește situațiile cu specific agricol, care sunt necesare și pertinente instituției din care face parte sau instituțiilor cu care există relații de colaborare, subordonare sau tutelă administrativă;

9. Eliberează diferite adeverințe în conformitate cu Registrul agricol;

10. În vederea efectuării recensământului general agricol întocmește listele cu persoanele fizice și juridice, care dețin și folosesc terenuri agricole pe raza comunei Remetea Mare.

- va urma -

DE CE SATUL MEU ESTE SPECIAL?

Finalista concursului „Fii jurnalist pentru o zi” este și Diana Amarghi-oalei. Mai jos puteți parcurge materialul pe care frumoasa elevă de clasa a VII-a, aflată sub îndrumarea doamnei profesor Iulia Olah, l-a trimis redacției noastre.

Remetea Mare poate fi considerat un sat ca oricare altul, însă, pentru a dovedi contrariul, m-am auto-declarat reporterită necalificată și am adunat mărturiile lui Traian Beleg, în vârstă de 75 de ani, în încercarea de a afla tainele ascunse ale satului, pe care apoi să vi le pot împărtăși și vouă.

Vă prezint în continuare un interviu.

- De cât timp locuiți în Remetea Mare?

- De 70 de ani.

- Cum era satul înainte?

- Deși era aproape de oraș, satul era sărac. Curentul a apărut abia prin 1956. Ocupațiile principale ale țăranului erau aratul și cultivatul. În Remetea Mare, erau două școli, una dintre ele, pe care eu nu am prins-o, a fost școala ungurească. La școala unde am învățat eu, erau 7 clase, care își desfășurau orele în aceeași sală de curs. Pe urmă, satul a mai început să se mai dezvolte.

- Cum își petreceau tinerii, timpul?

- De obicei, tinerii făceau clacă, duminica se adunau în fața bisericii, se îmbrăcau în costum popular și jucau hora. Iar de sărbători, se făceau baluri. În perioada sărbătorilor de iarnă, tinerii jucau „poarca” și „boborocul”, niște jocuri specifice zonei.

Folclorul este sau a fost respectat, așa cum se cuvine, în Remetea Mare?

- Da, a fost și încă este păstrat. Femeile din sat purtau „cobârlac”, pe care, unele femei, încă, le mai păstrează și acum.

- Ce părere aveți despre noua generație care populează satul?

- O părere bună, ca să spun drept, dar, înainte era mai mult respect față de vârstnici, care în timp s-a cam pierdut.

- Ce cuvânt credeți că ar caracteriza cel mai bine satul și pe locuitorii acestuia?

- După părerea mea, locuitorii sunt harnici, asta ne caracterizează cel mai bine. Iar satul, „fălos”. Mereu ne-am mândrit cu faptul că suntem „remețeni”.

- De ce credeți că satul este special?

- Satul nu este mai special ca oricare altul, însă este special pentru noi, care ne mândrim cu faptul că locuim în Remetea Mare.

Acum, după ce v-am captat atenția, vă invit să vizitați și voi satul, pentru a vă convinge singuri de frumusețile sale.

- R -

Foaiia de Otelec

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Am vrut să fac pentru comunitate ceva, la fel cum îmi doresc și acum

Szabo Csaba ZOLTAN - primarul comunei Otelec

Pe primarul de la Otelec îl cunoașteam de mai multă vreme, pentru că este cel care gospodărește așezarea în care trăiesc ai mei părinți, ce-i drept, mai mult după nume. Pe omul Szabo Csaba Zoltan, însă, am avut ocazia să-l cunosc cu adevărat abia după ce ni s-a alăturat în demersul nostru de „reîntregire” a Banatului istoric. Dacă nu am apucat să-i mulțumesc, o fac acum, iar, dacă pot să recomand un om cu sufletul deschis și cald, cu siguranță îi pot rosti numele fără nicio reținere. Despre proiectele și acțiunile pe care le desfășoară în Otelec și Iohanisfeld puteți afla puțin mai jos. Vă invit să citiți printre rânduri simplitatea și experiența, care nu lasă loc decât lecțiilor de viață.

Domnule primar, sunteți la al doilea mandat. Primăria Otelec e o primărie nou înființată, ce ați găsit aici, când ați venit?

► Dacă e să o luăm pas cu pas, spre exemplu, în această clădire nu era nimic. Aici era grădiniță

pe vremuri. Nici masă nu am avut. Tot ce vedeți e nou făcut, am luat totul de la început, ca într-o căsnicie.

Spuneți-mi, ați fost ales să gospodăriți locul acesta. Nu ați regretat vreodată că activitatea de aici vă răpește foarte mult timp, pentru că știți că dumneavoastră veniți de la o muncă serioasă în particular?

► Nu am gândit niciodată așa. Am vrut să fac pentru comunitate ceva, la fel cum îmi doresc și acum. Când am venit am făcut sediul primăriei, am mai avut o proprietate a primăriei care a fost sediul vânătoresc, după vreo trei ani de judecată l-am obținut și pe acela. Am făcut sediul de evidență a populației, am refăcut și renovat sediul poliției, starea civilă. Apă curentă nu am avut trasă, acum am reușit, funcționează. Am început și în Iohanisfeld, acolo e o lucrare mult mai mare decât în Otelec. O să fie o lucrare foarte bună, doar că va dura până va fi gata.

La începutul mandatului am făcut o capelă la cimitir, totul este amenajat ca în biserică. Deși la început lumea din comunitate a fost sceptică, acum o folosesc, iar asta mă bucură.

Anul 2005 a fost un an greu pentru comunitatea pe care o cârmuți, au fost inundații. De atunci

și până acum ați reușit să schimbați înfățișarea localităților. Au fost oameni care v-au ajutat dezinteresat atunci?

► Am fost ajutați de oameni inimoși, firme, de stat. Am avut ajutor chiar și din Ungaria, din Serbia nu, pentru că și ei au fost loviți de aceste inundații. Au venit din Ungaria cu pompe care au tras apa, dacă îmi amintesc bine, în jur de trei luni a stat apa aici, dacă nu erau ei, dura mult mai mult. Au fost de foarte mare ajutor. Au venit și din Austria, dar ei au crezut că vin la pescuit, cu pompe micuțe, și nu au putut face față. Ultima dată a venit și un vapor Pelican de la noi, cu o pompă mai performantă, dar asta era deja spre sfârșit.

Ați simțit un ajutor real din partea maghiarilor. Păstrați o legătură cu ei acum, după ce lucrurile s-au liniștit. V-ați mai văzut vreodată?

► Da, ne-am mai întâlnit. Am fost și noi la ei la Szeged și ne-am întâlnit cu toți cei care lucrează la situații de urgență acolo. Ne vedem cu ei aproape anual. Ne-am împrietenit și vin din când în când să mai vadă ce mai facem.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

KAROLD FEL AZ ÉLETET

ADévai Szent Ferenc Alapítványhoz tartozó óteleki Szent Kereszt Gyermek Otthon 2014 januárjában kezdte meg működését a katolikus egyház tulajdonában lévő régi iskola, majd óvoda épületében, 3 gyerekkel. Azóta eltelt egy év és gyarapodott a gyermeklétszám, most már 9 gyerek van, amiből kettő saját és hét hátrányos helyzetű, nehézsorsú családból származók.

A gyerekek 3 és 14 év között vannak, a helyi óvodába, iskolába járnak. Kiváló tanulmányi eredményekkel végeztek a tavaly is, az idei félévben is csupa jó jegyeket hoztak haza. Mindegyiküknek az Úr adott talentumot: a legnagyobbik fiunk Attila sakkversenyt nyert, Izabellának csodás hangja van, Zoltán művészlélek, szereti a hangszereket és a verseket. Stefánia gyönyörűen fest, színez, Mónika jó táncos, tornász lány, András a kis színész, Lukács az örökmozgó, a kicsik pedig tünemények.

Férjemmel legjobb tudásunk szerint próbáljuk egyengetni ezen apróságok sorsát, jövőjét. Nagyon sok támogatást kaptunk e cél megvalósításához: anyagi, fizikai, szellemi, lelki támogatást, amire

nagy szükségünk van és köszönjük.

Jól mondja Böjte Csaba testvér, hogy tegyél valami jót és meglátod hány jó ember van aki támogat. Csak el kell kezdeni és nem feladni már a kezdet kezdetén, az első nehézség hallatán.

Nekünk sem volt mindig könnyű, sőt annak ellenére, hogy sokan támogatnak, segítenek, akadnak kisebb-nagyobb problémák. De az Úr segítségével túl jutunk ezeken is. Most is a helyi felnőtt színjátszó csoport előadást szervez, aminek a bevételét Izabella szemvizsgálatára és esetleges szemüvegének fedezésére ajánlanak fel. Ilyen önzetlen, jó lelkű emberek jóvoltából kaptunk új mosógépet, aragázkályhát, számítógépet, bútorokat, fagyasztóládát, kanapét, élelmet, ruhaneműt és napestig sorolhatnám, hogy még mennyi mindent.

Szintén jó akaratú, adakozó emberek segítségével tudtuk elvinni a gyerekeket a nyáron a strandra, gyermeknapkor a városba, a téli vakációba kirándulni Székelyföldre.

A polgármesteri hivatal biztosítja a tüzelőanyagot erre a télre.

A plébános úr Heinrich József, aki az otthon adminisztrátora, szintén hozzájárult a számlák kifizetéséhez és adományok gyűjtésében is szerepet vállal.

Van zöldséges kertünk, amit a gyerekekkel együtt rendezünk. A jövőbeli terveink között szerepel, hogy kialakítsunk egy gazdasági udvart: tyúkokat, libákat, récéket, malackát esetleg nyulakat tartunk, ezzel ismertetni meg a gyerekekkel a gazdálkodás alapjait. Egy gyümölcsöskert létesítésén is munkálkodunk. A magas villanyszám- la elkerülése érdekében hisszük, hogy a

közeljövőben sikerül szert tennünk a mai világban nagyon divatos, hasznos, környezetbarát napelem rendszere, amivel megoldódna a meleg víz problémánk.

Tudjuk, hogy nem vagyunk egyedül, hiszem, hogy vannak olyan emberek, akiknek van lehetőségük és akarnak is segíteni, hogy terveink ne csak tervek ma-radjanak, hanem élő valósággá váljanak.

Nagyon szépen köszönjük mindenkinek, aki segített, imádkozott, támogatott bennünket. Isten fi-zesse jószágukat.

SZERETTEL TÜNDE, JOCÓ ÉS A GYEREKEK

U.i: Ha valaki többet szeretne megtudni életünkről, hétköznapjaikról informálódhat a facebook oldalunkon: Család Patakfalvi Nagy

Copiii din Iohanisfeld alături de doamna educatoare, Monica Cermure

Foaia de Moravița

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Astăzi, anul 2015 din secolul al XXI-lea, când cartea de căpătâi este motorul de căutare „Google”, le sugerez elevilor să citească

Adrian Gheorghe BACIU - director școală Moravița

Cancelaria din școala Moravița, este locul unde domnul director Baciu Adrian Gheorghe m-a primit cu multă căldură. Am zăbovit la un ceas de poveste pentru a intra cum se cuvine în atmosfera școlii acestei așezări, care se află la loc de cinste în paginile jurnalului „Banatul”. Ca să ne facem o idee cât mai clară despre locul în care prietenii noștri morăvițeni își duc traiul, am hotărât să cunoaștem oameni ai locului, pas cu pas. Am început cu domnul director, care ne-a povestit despre el, cât și de planurile unității de învățământ pe care o conduce.

Domnule director, v-aș ruga, din începutul conversației noastre, să faceți cunoscută cititorilor noștri, ceea ce atât de frumos se cheamă în sfânta limbă română, *biografia dumneavoastră*.

► M-am născut la 18.05.1978 în Beiuș, jud. Bihor. Școala primară și gimnazială am făcut-o în Stămora Germană, liceul la Deta secția matematică – fizică promoția 1992-1996 iar studiile superioare la Universitatea din Oradea, Facultatea de științe socio-umane, specializarea istorie-geografie, promoția 1996-2000. Din anul 2001 sunt profesor titular la Școala Moravița și Stămora Germană pe catedra de geografie. Din 2010 doar la Moravița deoarece, din păcate ciclul gimnazial de la Școala Stămora Germană s-a desființat. Astăzi predau Istorie și Geografie doar la Moravița.

Am venit la dumneavoastră la recomandarea domnului primar, chiar așa, în ce relații vă aflați cu edilul comunei Moravița?

► În relații foarte bune. Colaborarea a început în anul 2000 când domnul Fiștea Ion era viceprimar și am înființat echipa de fotbal din Stămora Germană, iar din anul 2008 suntem în aceeași „barcă”, pentru binele cetățeanului din comuna noastră, eu fiind și consilier local.

Școala este o pepinieră în care se plămădește

armonios, viitorul unei națiuni. Privind în catalogul timpului ce elevi se evidențiază ca valori ale școlii morăvițene?

► Ca să nu supăr pe cineva îmi permit să evidențiez doar pe cei, care ne-am întors, de unde am plecat, adică în școala noastră dragă.

Astăzi suntem educatori, învățători și profesori ai acestei școlii, chiar colegi cu foștii noștri discipoli. Să încep enumerarea celor care ne-am întors în școala în care am învățat: Educatoare Andrei Danela; Prof. învă. preșcolar Dumitriu Melania; Prof. învă. primar Baciu-Toda Adriana Alina, Prof. Pripas Marian; Prof. Baciu Adrian Gheorghe.

Și pentru că stăm de vorbă în cancelaria școlii, vă întreb: ce ar trebui să se întâmple în școala de azi, pentru ca mâine numărul analfabeților cu diplomă universitară să tindă spre zero. Pentru ca să trăim iarăși ziua în care să-l vedem pe cel neînvațat scoțându-și căciula cu emoție sinceră, înaintea celui cu carte, făcând temeinic?

► În primul rând, admiterea să fie prin examen la liceu și la facultate.

Cu ce probleme se confruntă, astăzi, școala comunei Moravița?

► Lipsa de elevi face să avem învățământ simultan, atât la școala primară Stămora Germană, unde, astăzi, funcționează cu trei clase simultan pregătitoare+clasa I, simultan clasele a II-a + a IV-a și clasa a III-a; în total 57 elevi, cât și la Moravița, unde sunt tot trei clase: clasa pregătitoare, simultan clasa I + a III-a și simultan clasa a II-a + a IV-a cu un total de 62 elevi.

Ciclul gimnazial este doar la Moravița, iar elevii din satele aparținătoare trebuie să facă naveta cu cele două microbuze. În ciclul gimnazial sunt 85 de elevii.

Părinții vin în sprijinul dascălului ca odinioară, ori ba?

► Vin și nu vin, deoarece, unii cred că școala este ca pe vremea lor (noastră) sau că școala trebuie să facă toată educația copilului lor.

Aveți o prezență care să vă mulțumească la olimpiadele școlare?

► Din păcate nu, poate și din vina noastră a cadrelor didactice, dar și datorită „materialului” de care dispunem în școala noastră.

Domnule director, sunt cunoscute nemulțumirile cadrelor didactice legate de grila salarială. Cât de îndreptățite sunt aceste nemulțumiri privite din interior?

► Această problemă va exista probabil tot timpul. Dacă ai obținut gradul didactic I - eu zic că salariul este acceptabil, dacă facem munca pentru care ne-am pregătit, adică procesul instructiv educativ al elevilor. Dacă, în acest proces, sunt introduse tot felul de alte activități „patriotice” sau dacă doriți formula de astăzi „activități educative extracurriculare și extrașcolare” atunci, normal să fim nemulțumiți.

În general orice dialog cu un conducător de instituție de învățământ îl închei cu rugămintea de a adresa un sfat elevilor și unul părinților. Care ar fi aceste două sfaturi pe care dumneavoastră le-ați dori consemnate în conversația noastră?

► Elevii să învețe, că pentru ei învață, nu pentru părinți. Părinților le sugerez, că nu îmi permit să le dau sfaturi, să îi supravegheze și să îi urmărească zilnic cu privire la ce trebuie să pregătească - teme, învățat - pentru ziua următoare de școală.

A... să nu uit, ce carte ați sugera elevilor dumneavoastră să o păstreze mereu în biblioteca personală după ce, evident, au citit-o?

► Bună întrebare. Câți oare mai citesc vreo carte? Nici eu nu prea mai am timp pentru a citi vreo carte, deoarece noi dascălii trebuie să citim tot felul de: legi noi, programe școlare schimbate, regulamente școlare noi, metodologii de evaluare, admitere, mobilitate, „Școala Altfel”, schimbate de la an la an, etc., care ne lasă fără timp liber.

Și totuși, astăzi, anul 2015 din secolul al XXI-lea, mileniul al III-lea când, cartea de căpătâi este motorul de căutare „Google”, le sugerez doar să citească, nu contează ce carte.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

SIMONA FILIPESCU

Timișoara-Stămora Moravița, prin care se realizează legătura cu Europa, conferă comunei statutul unui important punct de frontieră pentru traficul de călători și mărfuri. Comuna are trei grădinițe și două școli, cămine culturale în toate cele patru lo-

MORAVIȚA - POARTA SPRE EUROPA

calități și o bibliotecă publică la Moravița. La nivelul județului și a țării, Moravița face parte din Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Deșeuri Timiș - „ADID Timiș”, este membră a Asociației Microregionale „Timiș-Torontal” și a Asociației Comunelor din România, iar pe plan internațional, este înfrățită cu localitatea Seleuș din Serbia și colaborează cu localitatea Lokve din aceeași țară. În prezent, comuna este condusă de primarul Ion Fiștea, membru al Partidului Național Liberal și de un consiliu comunal alcătuit din 11 consilieri.

DINTR-ALE DOAMNEI ECATERINA POVEȘTI

ELENA SURULESCU

Ecaterina Pârnuț este cea care, de fiecare dată, ne cucerește cu informațiile pe care le deține despre localitatea în care trăiește. Plină de povești și de mistere, doamna Ecaterina dezvăluie, puțin câte puțin din ce știe pentru cei care citesc *Foaia de Moravița*. De data aceasta ea ne-a prezentat o poza cu elevi în curtea școlii din anul 1920: „sunt elevii cu doamna învățătoare în curtea școlii (clădirea funcționează și acum ca și școală). Sunt elevi de vârste diferite, cu mici posibilități de frecvență a școlii elementare.

După terminarea învățământului primar, majoritatea fetelor plecau la oraș (Deta, Timișoara) și serveau în casele bogaților”, ne-a spus distinsa doamnă.

Foaia Consiliului Județean Caraș-Severin

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Ziua Cinstirii este o acțiune a Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, care consacra personalitățile din Banat la ele acasă

Sorin FRUNZĂVERDE

Ziua de 5 octombrie, a însemnat pentru mine, mai mult decât, cum spunea Părintele Cleopa „un început bun”. Aș aduce aminte de întregul îndemn, care, mi-a picat în mână, citind dintr-o carte primită de la un om drag. Îndemnul suna așa: „Niciodată nu este prea târziu pentru a pune început bun”, această frază m-a dus cu gândul, direct, la interlocutorul pe care o să-l descoperiți în rândurile ce urmează. Face parte dintre oamenii pe care îi ascult și ai impresia că îți pun gândurile în ordine, un om despre care nu aș putea să vorbesc prea mult, pentru că, cuvintele mele sunt prea sărace. Pot să spun atât, am avut ocazia să vorbesc cu omul, Sorin Frunzăverde, despre „Ziua Cinstirii”, o frumoasă acțiune a Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric.

Ce definiție îi dă președintele Sorin Frunzăverde, acestei zile însemnate, care, pentru participanți, a prins deja contur în calendar?

▶ Ziua Cinstirii este o acțiune a Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, care consacra personalitățile din Banat la ele acasă, și, în egală măsură, este consacrată de o dimensiune aparte a spiritului nostru bănățean. Dorința de autonomie, de autodeterminare și de ce nu, de autoguvernare la nivelul comunităților. Probabil că de-a lungul anilor, în istorie, fără să conștientizăm, aici, în acest spațiu special dintre Carpați, Mureș, Tisa și Dunăre, fără să o numim ca atare, descentralizarea a existat, dorința de descentralizare a existat, chiar dacă nu a fost formulată în acest termen specific al zilelor noastre. Acesta este motivul, pentru care simțim mult mai multă căldură atunci când aniversăm Ziua Cinstirii, comparativ cu gala anuală, care etalează, de asemenea, foarte multe personalități regionale și naționale. Cred că, pentru cei, pe care îi cinstim în acest fel, contează foarte mult faptul că acest lucru se întâmplă la ei acasă. Acolo unde și-au desfășurat de-a lungul timpului activitatea.

Acolo unde au trăit, au muncit, au iubit, au îndurat. Acest lucru s-a întâmplat și la Ghiroda, unde învățătorul Viorel Gligor, după 40 de ani de viață

dăruită educației, a fost, cred eu, onorat în fața alor lui, de către Uniunea Jurnaliștilor.

Poate Uniunea, prin astfel de evenimente, să rupă granițele și să ducă acest gen de evenimente, la frații bănățeni din Banatul sârbesc sau în Banatul unguresc?

▶ Da, recunosc că nu am organizat astfel de manifestări peste hotare, respectiv în Banatul unguresc și cel sârbesc. Ne gândim la acest lucru pentru anul viitor, dar încercăm să o facem cât mai puțin riscant. Nu din punctul nostru de vedere, din punctul de vedere al unui eventual insucces în comunitatea de acolo. Cred că e firesc să pregătim doar de bine, asemenea acțiuni și dacă ne vom decide pentru anul viitor, evident că o să o facem în Banatul sârbesc. Sunt personalități importante acolo, personalități care s-au dedicat promovării românismului. Într-o țară ex-comunistă, într-o țară marcată de un război civil, cu conotații etnice foarte puternice, naționaliste, cu alte cuvinte, încercăm să facem acest lucru, nu într-un teatru cel puțin aparent.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

PE CALEA ISTORIEI

În Munții Semenicului s-au descoperit primele zăcăminte de huiă din țară, astfel între anii 1771 - 1778 se deschid primele mine de cărbune la Anina, Doman și Secu din ținutul Caraș-Severin. Din aceste motive statul austriac (ce administra pe atunci aceste ținuturi) a început în 1847 să construiască prima cale ferată din România - Oravița - Baziaș ce avea o lungime de 62.5 km și era folosită pentru transportul cărbunelui până la Dunăre și mai departe până în Austria.

În anul 1909, Baziasul era vizitat de împărăteasa Elisabeta, iar în 1916 de împăratul Wilhelm de Hohenzolern.

MATERIAL APĂRUT CU SPRIJINUL DOAMNEI
DR. LIUBIȚA RAICHICI

- DIRECTOR AL DIRECȚIEI PENTRU CULTURĂ ȘI PATRIMONIUL NAȚIONAL A JUD., CARAȘ-SEVERIN

MESERIA BRĂȚĂRĂ DE AUR

MIRUNA VOICULESCU

Deși au terminat o facultate, mulți cărășeni se reprofilează acum în speranța unui viitor mai bun.

Zeci de tineri, absolvenți de studii superioare, care, fie nu și-au găsit un loc de muncă după terminarea școlii, fie nu s-au regăsit în domeniul în care s-au specializat, se reorientază acum spre alte meserii, precum cea de bucătar, brutar, barman, ospătar, coafor, administrator pensiune turistică, stilist-protezigist unghii false. Calificarea în astfel de domenii de activitate nu durează mai mult de șase luni, iar la final cursanții primesc o diplomă ce le permite să se angajeze.

Proiectul se adresează în primul rând șomerilor de lungă durată și absolvenților care nu au reușit să își găsească un loc de muncă. *Cursurile* sunt gratuite, în meserii precum cea de barman, ospătar, bucătar, brutar, coafor, administrator pensiune turistică, stilist protezigist unghii false. Proiectul se derulează cu fonduri europene în trei județe - Caraș-Severin, Timiș și Gorj.

Se află în derulare cursuri de barman și bucătar în Băile Herculane și îngrijitor bătrâni la domiciliu la Reșița.

Prof. Ana Cornean are 32 de ani și a renunțat la profesia de dascăl pentru a se reorienta înspre un domeniu exploatat tot mai mult, în ultima perioadă, de tinerii interesate să-și deschidă propria afacere. „Din octombrie anul trecut frecventez cursul de frizerie-coaforă. Este un domeniu care îmi place foarte mult și în care doresc să mă specializez pe viitor. Sunt profesor de desen, dar cred că, cel mai bine, mă prinde meseria de coafeză. În plus, la final de lună, salariul unei coafeze este mai mare decât cel al unui profesor, ne-a declarat Ana Cornean.

Cărășenii, care sunt în căutarea unui loc de muncă sau doresc să urmeze un astfel de curs de calificare, o pot face sunând la numărul 0255-222949.

LĂCAȘ DE CULT AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

MĂNĂȘTIREA CĂLUGĂRA

La doi km., spre răsărit de Ciclova Montană de lângă orașul Oravița, izolată de zgomotele lumii cotidiene, în inima unor codri seculari, se află Mănăstirea „Călugăra”, adăpostită la picioarele unei stânci de aproape o mie de metri, „Stânca Roluului”, care se înalță deasupra ei, ca un perete abrupt, sprijinind, parcă, tăriile cerului. Greutatea urcușului ne duce cu gândul la Drumul Crucii Mântuitorului, la suferința și Jertfa Sa pe Cruce, la Patimile pe care El le-a răbdat pentru noi oameni.

Locul în care s-a zidit Mănăstirea „Călugăra” de astăzi, a fost „descoperit” în împrejurări deosebite. În ziua de 8 iunie 1830, un păstor de capre din Ciclova Montană, pe nume Iancu

Cârșovanul, rătăcind cu caprele prin desișurile neumbrate ale pădurii, a auzit cântări bisericești, venind de undeva din pădure.

Întorcându-se în sat, a povestit întâmplarea unor consăteni, care au început să atârne icoane în copacii din jurul locului unde păcurarul a auzit cântările sfinte, cele mai multe pictate de pictorul Mihail Popovici din Oravița.

Astfel, în ziua de 8 iulie 1858, cântările sfinte s-au auzit atât de bine din interiorul stâncii, încât credincioșii prezenti, între care se afla și absolventul de teologie Alexie Nedici din Ciclova Montană, au ascultat în genunchi această minune.

Potrivit unor vechi credințe, mănăstirea este construită pe un loc

considerat sfânt, iar izvoarele din jurul lăcașului monahal au puteri tămăduitoare. Tradiția consemnează o serie de fapte miraculoase dintre care, spre edificare, amintim: *vindecarea germanului Antoniu Nicolau din Oravița, paralizat de ambele mâini și picioare, după ce a stat aici timp de 6 săptămâni s-a însănătoșit. Apoi un oarecare Efta Tundra, orb, și-a recăpătat aici vederea. Mai putem aminti de vindecarea miraculoasă a lui Dumitrache G. din Moldova Nouă. El a fost adus aici paralizat de ambele picioare. Un bărbat din Lescovița, fiind posedat de diavol și-a găsit leacul la Icoana Maicii Domnului. Maria Apostol din Sibiu, a venit la Mănăstire, Maica Domnului fiind ultima ei speranță în lupta cu boala nemiloasă*

care o secera - cancerul. După 40 de zile de post și rugăciuni multe înălțate la Dumnezeu și la Maica Domnului, s-a tămăduit în ziua de 15 August.

MATERIAL APĂRUT CU SPRIJINUL DOAMNEI
DR. LIUBIȚA RAICHICI
- DIRECTOR AL DIRECȚIEI PENTRU CULTURĂ ȘI PATRIMONIUL NAȚIONAL A JUD., CARAȘ-SEVERIN

Foaia de Reșița

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Dumnezeu mi-a arătat calea și m-a ajutat mereu

Mihai STEPANESCU - primar al orașului Reșița

Ați urmat o facultate grea, atât de grea încât în vremea aceea era unică în țară, Facultatea de Silvicultură și Exploatarea Forestieră în Brașov. Nu este un secret pentru nimeni, dar cred că este îndreptățită curiozitatea mea privind întoarcerea dumneavoastră acasă. Când ați decis, că vreți să vă întoarceți acasă și de ce?

▶ Am urmat Liceul Silvic la Timișoara, iar după absolvirea acestuia, în 1983, am fost admis la această facultate de elită, singura din

țară cu acest profil și singura recunoscută pe plan european din Balcani. Toți colegii admiși în anul I, în număr de 50, am avut realizările noastre în liceele de unde am provenit, eu fiind singurul admis din cei 25 câți am absolvit atunci, la Timișoara. La noi, în Caraș-Severin predomină pădurile, Originea mea din fosta comună Rusca (acum sat ce aparține de comuna Teregova), situată între Caransebeș și Băile-Herculane, într-o zonă mirifică, precum și ocupația tatălui meu (mecanic pe locomotiva ce aducea buștenii de la pădure) au contribuit la alegerea locului de muncă, ele stând și la baza hotărârii mele de a reveni în Banatul nostru drag.

Am decis atunci, în 1989, la absolvirea facultății, ca în viitorul loc de muncă să fac ceva deosebit, să promovez idei noi, să realizez lu-

cruri noi, să ne facem cunoscuți. Dumnezeu mi-a arătat calea și m-a ajutat mereu.

Județul Caraș-Severin, dar și Reșița, cu împrejurimile sale, au un potențial turistic deosebit. Ce proiecte ați inițiat pentru introducerea municipiului în circuitul turistic european și ce alte proiecte culturale mai aveți?

▶ Proiecte de interes turistic, după înființarea parcurilor în 2003, am inițiat la Băile Herculane (Parcul Domogled – Valea Cernei) și un alt proiect pentru parcul Cheile Nerei – Beușnița. Am fost 7 ani cadru didactic asociat la Universitatea „Eftimie Murgu” Reșița, predând două discipline, dintre care una a fost turismul.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
SIMONA MARIN

GRĂDINA ZOOLOGICĂ

ROXANA TOPALĂ

Grădina Zoologică „prof. Ion Crișan” din Reșița s-a înființat în anul 1955, la inițiativa profesorului Ioan Crișan, și a fost inaugurată oficial în anul 1965.

În anul 2011 au început lucrările de reabilitare a grădinii existente și de modernizare a acesteia prin execuția de construcții noi și completarea cu noi specii de animale, în cadrul proiectului „Modernizare Grădină Zoologică <<prof. Ion Crișan>> - Municipiul Reșița” cu finanțare de la Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice.

În noiembrie 2013 a avut loc inaugurarea obiectivului.

Valoarea totală a investiției este de 7.534.351,15 de lei. Contribuția Consiliului Local al Municipiului Reșița a fost de 25% (2.426.676,15 lei) iar restul de 75% a reprezentat finanțare de la Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice (5.107.675 lei). Valoarea lucrărilor de execuție este de 7.332.512,72 lei.

Suprafața grădinii s-a extins de la 1,4 hectare la 5,6 hectare.

În Grădina Zoologică se regăsesc animale noi: zimbri, jaguar, pumă, emu, lama, mara, sconcs, capre pitice, cerb lopătar. De asemenea,

Grădina Zoologică „prof. Ion Crișan” din Reșița beneficiază de construcții noi precum: o clădire educațională, destinată elevilor, pentru desfășurarea orelor de biologie sau a altor activități, un punct veterinar modern și de o clădire-carantină, o bucătărie, un fânar și o magazie multifuncțională precum și un magazin de suveniruri. Sunt adăpostite 42 de animale și păsări, ceea ce înseamnă 331 de exemplare

Principalii indicatori fizici realizați prin acest proiect:

- 22 de adăposturi pentru animale;
- Clădire carantină – punct veterinar, clădire educațională, cabină poartă, magazin suveniruri și fânar;
- Reamenajarea și extinderea vestiarelor, reamenajarea bucătăriei și reamenajarea sediu-

lui administrativ;

- Împrejmuiri la adăposturi;
- Suprafața construită este de cca 2.500 mp;
- Suprafața reamenajată este de aprox. 340 mp;
- Conducte de apă brută (confectionate din polietilenă) în lungime de 1.800 metri liniari;
- Conducte de apă potabilă pe o lungime de 1.030 metri liniari;
- Rețea de canalizare menajeră care se întinde pe o lungime de 1.400 metri liniari;
- Ziduri de sprijin pe o întindere de 317 metri liniari construite din piatră cu mortar de ciment;
- Parcare în suprafață de 534 mp.

Programul de vizitare a Grădinii Zoologice „prof. Ion Crișan”, în lunile februarie și martie, este de marți până duminică, în intervalul 10:00-18:00, iar din luna aprilie va fi prelungit până la ora 20:00.

Tarifele sunt următoarele:

- 4 lei pentru adulți
- 2,5 lei pentru copii, elevi, studenți
- 7 lei /familie (familie compusă din 2 adulți și un copil)
- gratuit - grupuri organizate formate din mai mult de 15 persoane, copii, elevi, studenți, pensionari, persoane cu handicap grad I.

PROIECTE NOI LA REȘIȚA

ROXANA TOPALĂ

Ca urmare a semnării contractului de finanțare pentru proiectul „Acoperiș tip șarpantă cu mansardă, sală sport Colegiul Economic al Banatului Montan din Municipiul Reșița”, cod SMIS 54098, la finalul anului 2014, lucrările de modificare, extindere, etajare și consolidare sunt în desfășurare.

Obiectivul general al proiectului îl reprezintă îmbunătățirea calității infrastructurii de

educație (sala de sport) a Colegiului Economic al Banatului Montan Reșița, pentru asigurarea unui proces educațional la standarde europene și a creșterii participării populației școlare la procesul educațional.

Obiectivele specifice:

- Reabilitarea și modernizarea sălii de sport a Colegiului Economic al Banatului Montan Reșița
- Extinderea prin etajare a sălii de sport a Colegiului Economic al Banatului Montan Re-

șița.

• Echiparea sălii de sport a Colegiului Economic al Banatului Montan Reșița

Proiectul prevede trei categorii de lucrări:

- lucrări de modificare
- lucrări de extindere
- lucrări de etajare și consolidare.

Lucrările la sala de sport au început inițial în anul 2008 și au fost finanțate de Guvernul României, dar au fost sistate în mai 2009 din lipsă de fonduri.

Foaia de Glimboca

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

FESTIVALUL folcloric omagial „AFILON LAȚCU ȘI ION MUNTEANU”

„Afilon Lațcu și Ion Munteanu au fost un simbol și o fală pentru comuna noastră”

Petru CRĂSNIC-
primar al comunei Glimboca

La sfârșitul lunii octombrie 2014, în comuna Glimboca au fost omagiați marii coregrafi ai Văii Bistrei, Afilon Lațcu și Ion Munteanu, de această dată manifestarea având loc, doar în satul natal al acestora.

Simpozionul „Coregrafi de ieri și de azi din Banatul de Munte”, care a avut loc la Primăria Glimboca, a deschis acest important eveniment cultural, fiind de față specialiști în domeniu, precum Nistor Ghimboasă de la Reșița, Ioan Ghiaur de la Reșița, dar originar tot din Glimboca, Filaret Cristescu de la Cârpa (Valea Timișului), Ștefan Isac de la Caransebeș, Traian Barbu și Avram Boța de la Oțelu Roșu, Nistor Iorga de la Teregova, Dumitru Dragomir de la Armeniș, Ionuț Pascotă de la Marga, fiul coregrafului Ion Munteanu, Ionuț Munteanu și mulți alții. De asemenea, au mai fost prezenți Gheorghe Țunea, directorul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș-Severin, Ciprian Cipu, fost director al CJCPC Timiș, iar din partea autorităților locale, bineînțeles Petru Crâsnic, primarul comunei Glimboca.

Lucrările simpozionului au fost deschise de către edilul comunei Glimboca, care a adresat un cuvânt de bun-venit tuturor participanților, după care și-a exprimat satisfacția că există încă oameni care duc mai departe tradițiile strămoșești, dar și regretul că nu există o echipă

de dansuri la Glimboca, mulți tineri făcând parte din formații de la Oțelu Roșu și Caransebeș. Referindu-se la cei doi coregrafi, Petru Crâsnic a mai adăugat că cei doi gimboșeni „au fost un simbol și o fală atât pentru comună, cât și pentru România”.

Gheorghe Țunea, un apropiat al celor doi coregrafi, a anunțat că manifestarea a avut loc de această dată într-o singură zi, însă pe viitor se va reveni, ținându-se pe durata a două zile, ca și până acum, însă locațiile vor fi Glimboca și Reșița, nu Oțelu Roșu, deoarece aceștia și-au desfășurat activitatea și în municipiul reședință de județ, anume Afilon Lațcu la Casa de Cultură a Sindicatelor, iar Ion Munteanu la fosta Casă a Creației. „Cu ei s-a înființat Ansamblul «Semenicul», care a fost și este un ansamblu semiprofesionalist. La anul vom inaugura un nou sediu al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale la Reșița, când vom lansa și o Monografie a Ansamblului «Semenicul», pentru cei 45 de ani de activitate, avându-i autori pe Ștefan Isac, membru fondator al acestui ansamblu, și pe actualul coregraf și instructor Nistor Ghimboasă. De asemenea, se va mai edita și o carte a coregrafilor din Banatul Montan, autori Nistor Ghimboasă și Avram Boța”, a mai spus Gheorghe Țunea.

Deși a activat în capitala Banatului, Ciprian Cipu, originar din Banatul Montan, a mărturisit că fost prieten bun cu cei doi gimboșeni și că era mândru ori de câte ori se întâlneau. „Din păcate, în ziua de azi nu se mai fac cercetări, culegeri de dans pe teren, nu mai este acea preocupare care a fost mai demult... Azi, pe la sat, joacă fiecare cum poate – persoanele de față se exclud, firește –, apar fiecare în tot felul de costume...”. Ciprian Cipu, a mai adăugat că județul Caraș-Severin a avut o școală, atât muzicală, prin Lae Perescu, cât și coregrafică, ale cărei baze le-a pus Petru Izverceanu.

A urmat slujba de pomenire a celor doi, oficiată la cimitirul din comună, oficiată de pr. ic. stavr. Sorin-Gheorghe Mătu, care a menționat că cei doi mari dansatori și coregrafi au activat

în acei ani când libertatea era îngădită, iar ei, prin tot ce au făcut, au arătat că viața lor a fost o anticameră a veșniciei.

Festivalul a fost deschis oficial de către Grupul de recitatori de poezie în grai de la Școala Gimnazială „Gheorghe Frățilă” din Glimboca, după care au mai evoluat: formația de dansuri „Ciobănașul”, din Băuțar, formația de dansuri „Gugulana” și ansamblul „Iedera”, din Oțelu Roșu, ansamblul „Pusta Banatului”, din Timișoara, ansamblurile „Reșițeană” și „Semenicul” din Reșița, soliștii vocali Claudia Barbu, Cristian Căpitănescu, Dolores Doncea, Consuela Grigoriu, Denisa Drețcalu și Maria Garaș, iar în final Petrică Moise a susținut un recital de excepție. Spectacolul omagial a fost moderat de către cunoscutul prezentator de emisiuni folclorice de la Banat TV Reșița, Dan Liuț.

Invitați de onoare ai acestui eveniment au fost Sorin Frunzăverde, președinte, cât și Ionesie Ghiorghioni și Ilie Iova, vicepreședinți ai Consiliului Județean Caraș-Severin, Ioan-Marcel Vela, primarul municipiului Caransebeș și deputatul Valeria Schelean.

Festivalul omagial a fost organizat de către Consiliul Județean Caraș-Severin, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș-Severin, Școala Populară de Arte și Meserii „Ion Românu” Reșița, Primăria și Consiliul Local Glimboca.

TURNUL MEMORIAL „ION CIOARCĂ” LA FUTSAL

Asociația Județeană de Fotbal Caraș-Severin a organizat în perioada 23-25 ianuarie, Cupa AJFCS la futsal – faza grupelor, pe patru zone geografice: Reșița, Caransebeș, Oravița și Oțelu Roșu. Conform celor declarate de Viorel Lolea, președintele AJF Caraș-Severin, „scopul competiției este promovarea futsalului în rândul iubitorilor acestei ramuri sportive îndrăgite, precum și acela de a cinsti memoria oamenilor de fotbal care au fost: prof. Ion Copăceanu la Reșița, Mircea Novacovici la Caransebeș, Ion Sculici la Oravița și Ion Cioarcă din localitatea Glimboca”.

Sâmbătă, 24 ianuarie, în Sala de Sport de la Glimboca a avut loc prima ediție a Turneului memorial „Ion Cioarcă” la futsal, sală situată lângă stadionul, care poartă numele celui

comemorat cu acest prilej. Ion Cioarcă și-a dedicat toată viața fotbalului, fapt pentru care este considerat o emblemă a fotbalului din Glimboca. A jucat la echipa din localitatea natală, dar și la Oțelu Roșu, în Divizia B, apoi a revenit la Glimboca, de numele lui legându-

se și promovarea formației în Campionatul Regional. Și-a încheiat activitatea ca antrenor la echipa din Glimboca, în semn de omagiu stadionul din localitate purtând numele lui.

Echipele participante au fost împărțite în două grupe, după disputarea meciurilor din grupe jucându-se pentru stabilirea ierarhiei finale, turneul fiind câștigat de formația gazdă, FCS Bistra Glimboca, echipă care s-a impus în finală cu scorul de 5-3 în fața celor de la AS Bistra Băuțar.

La festivitatea de premiere au fost prezenți Viorel Lolea și Adrian Baghiu, președintele și respectiv vicepreședintele Asociației Județene de Fotbal Caraș-Severin, care au pregătit o diplomă pentru familia lui Ion Cioarcă, oferită nepotului acestuia, Răzvan Popa.

OAMENI DIN ȚARA BANATULUI

Atunci când *Senatul Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric*, mi-a încredințat conducerea jurnalului regional „Banatul”, mi-am amintit brusc, rugămintea unui intervievator de excepție – care, din păcate, nu se predă la nici o facultate de jurnalism: „Doamne, dă-ne puterea de a mai pune întrebări și puterea de a mai auzi întrebări...”

Este exact ceea ce fac cu plăcere azi, privind prin cuvinte, la ziua de ieri și la cea de mâine a orașului nostru, alături de edilul municipiului Timișoara, domnul prof. univ. dr. Nicolae Robu.

Silvia FECHETE

Domnule primar, în vara trecută, pe scena Teatrului de Stat din Arad, dinaintea unui numeros public, v-a fost conferită cea mai înaltă distincție a Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric: Diploma de Excelență cu Plachetă. Cu ce impresie ați primit nominalizarea și cu ce convingere ați coborât de pe scenă?

Desigur, m-a bucurat să primesc aceste însemne de prețuire, mai ales că eu sunt un idealist incurabil. Evident, primirea lor mi-a dat un imbold în a continua să-mi fac datoria ca și până acum, și mai convins că strădaniile și mai ales rezultatele nu trec neobservate.

Domnule Nicolae Robu, țin să subliniez, din, chiar preambulul convorbirii noastre, că nu intenționez să promovez năzuințele primarului Nicolae Robu, nici măcar realizările sale, sigur, vom vorbi și despre ele, dar acum, doresc să șed și să îl ascult pe omul Nicolae Robu, vorbindu-mi chiar și despre posibile tablouri sentimentale, legate de locurile și împrejurările copilăriei sale. Cum arăta domnule, Bocsigul, la vârsta cea fericită?

Bocsigul era un sat frumos, cu case bine întreținute, cu o mulțime de pomi în fața lor, mereu văruți, așa îi am eu în memoria vizuală, cu șanțurile și podurile îngrijite și prin urmare funcționale, lipsit cu desăvârșire de buruienile atât de prezente astăzi, un sat în care oamenii cam aveau de toate, mai puțin bani, un loc pentru copilărie de-a dreptul paradisiac, cu Crișul (n.m. -Alb), Canalul Morilor, câmpul și pădurea, locuri de hoinăreală ideale, la care adaug viile, livezile și bostănăriile (n.m. -culturile de pepeni), toate aproape.

Am insistat domnule primar, pe această lume a satului, pentru că satul a ținut, cum spunea Sorescu, sute de ani, locul cetății antice. El vedea satul românesc ca pe o cetate închisă, având tot ce îi trebuie, în interiorul zidurilor diafane de orizont. Așezare autarhică. Până unde vă sunt accesibili strămoșii? Cine au fost ei?

N-am avut timp niciodată să-mi aflu arborele genealogic, tot ce știu este că bunicul dinspre mamă a fost liberal și, împreună cu fratele bunicului dinspre tată, fost primar

al comunei, a participat la Marea Adunare Unionistă de la Alba-Iulia, din 1 Decembrie 1918. Bunicile au fost ambele femei simple, țărăni, cu mențiunea că bunica dinspre tată a fost vitregă, lucru netrădat prin absolut nimic, bunica adevărată decedând când tata avea 3 ani.

Cum se numea fata pe care ați iubit-o la 16 ani?

N-o să vă răspund, pentru că este un lucru care vreau să rămână pentru totdeauna așa cum este, știut doar de mine.

A iubi, poate fi un act de curaj?

Într-un anume fel, da, întrucât comportă întotdeauna riscuri: riscul nereciprocității, riscul netrăinicieii, ca să pomenesc doar două. Dar, când iubim, cel puțin pentru prima dată, nu conștientizăm aceste riscuri și prin urmare nu putem pretinde că facem o probă de curaj.

Care au fost cele mai grele interdicții din acei ani?

NICOLAE ROBU

În al doilea rând, mă leagă amintiri emoționante de prima mea învățătoare și de a doua. Apoi, de diriginta din clasele V-VIII, de dirigintele din liceu, de profesorul de matematică din liceu.

De ce?

N-am să răspund narativ, pentru că ar fi prea multe de spus, ci mă voi limita la a spune: pentru că fiecare în felul lui au pus un număr important de cărămizi, și zic, că le-au pus bine și de bună calitate, în construcția pe care eu o reprezint.

Nu vă place să cădelnițați, nu sunteți un obsecvios, roștiți adevărul chiar și atunci când el nu vă este confortabil. De ce?

Presupun pentru că așa m-am născut și așa m-am cristalizat în timp, ca un om al adevărului și dreptății. N-am frică de nimic și de nimeni, pentru că n-am făcut nimic incorect niciodată și nimeni nu mă are la mână cu nimic, iar asta mă face să mă simt un om puternic.

Cele mai bune prietenii se stabilesc în tinerețe, lucru știut, când interesele nu iau încă locul principiilor. Numiți-mi trei prietenii din satul nașterii dumneavoastră.

Cei mai buni prieteni bocsigani din perioada școlii generale au fost Ghiță Suncan, Teo Horhat și Ica Palcu. Viața ne-a dus, însă, departe unul de altul, nu topologic, ci interrelațional.

- va urma -